

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 Ptas. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 Ptas. Trimestre

Aj. XLII - Núm. 8.043 - Dijous, 29 de desembre de 1921

Edició del vespre

Oficines i Imprinta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

Fàbrica de panyos de Valentí Soler

Fabricat tot amb matèries noves. Garantia de bon resultat i preus baixíssims. Ven-
des major al detall. Avinyó, núm. 7, entresòls (cantonada Fernando).

Donya Concepció Ginabreda Jané de Fontanillas

ha mort havent rebut els Sants Sacraments
(A. C. S.)

Els seus afligits espòs Joan Fontanillas, fills Josepa, Joan i Lluís, mare, germanes Josepa i En-
carnació, germans política Vicens Sala i Concepció Fontanillas, oncles, cosins, nebots i parents
tots, en participar a llurs amistats tan sensible pèrdua, els preguen que la tinguin present en
llurs oracions i se serveixin concórrer a la casa mortuòria, Lleona, 14, demà, divendres, a les
onze, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial i d'allí a la seva darrera estada, Cementiri
de les Cortes.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

D. Jaume Mercader i Riba

ha mort a la una de la matinada
(A. C. S.)

Els seus afligits esposa Jonquima Oliva, fills Leonor i Maria, germana i germana política, tia
donya Paula Mercader vidua de Maurell, nebots, cosins i parents tots i la raó social Plaxats
y Mercader Suc. de Cosme Maurell, participen als amics i coneguts tan sensible pèrdua i els
preguen que li tributin un record en llurs oracions i se serveixin concórrer a la casa mortuòria,
carrer de Rosselló, núm. 298, baixos, demà, dia 30, a dos quarts de dotze, per acompanyar el
cadàver a la parroquial església de Jesús i d'allí a sa darrera estada.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Na Maria Cisa i Xarrié de Comadran

ha mort avui, a les tres del matí, a l'edat de 39 anys
havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica
(A. C. S.)

Els que la ploren: espòs Feliu, fills Teresa, Feliu, Josep, Maria, Mateu i Lluís, pare polític Feliu Coma-
drán, germana Angelina, cunyats, oncles, ties, nebots, cosins i parents tots, i les raons socials «FELIU
COMADRAN PERICH», «J. COMADRAN I FILL» i «SUCESSOR DE SAMPERE I LLO-
BET», en assabentar de tan sensible pèrdua a tots quants la coneixien i estimaven, els preguen que la
tinguin present en llurs oracions i els agrairan l'assistència a la casa mortuòria, Coromina, 45, demà di-
vendres, dia 30, a les onze, per acompanyar el cadàver a la parroquia de la Puríssima Concepció i d'allí
a sa darrera estada.

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT Sabadell, 29 desembre 1921

Els funerals per a l'etern descans de la seva ànima se celebraran en l'esmentada església, el dissabte, dia 31, a les 10 matí

DR. BREMON Sols Baigs 2. Radiografia instantània visceral, instal·la-
ció transportable a domicili. BRUCH, 46. - De 4 a 6.

Dr. Montaña dels Hospitals de París - Pell i Ve-
neri - Sant Pau, 28, pral., 2.

El Doctor Bigas restablert de la seva malaltia, participa
als clients i amics haver-se encar-
gat novament del seu consultori clínic del carrer Portaferrissa, núm. 11.

Gelatina de carn i de ga-
llina Aliment poderós. E. Martignole.
Fiascò de cristall, Escudellers, 10

ESTOMAC Torres-Muñoz
Bicarbonat Venda: farmàcies i Centre d'específics

Alcohols purs
rectificats de 96,97°. Especials per
a Clíniques, Laboratoris, Far-
màcies i Perfumeries

ANISSATS
DE TOTES CLASSES

Venda al major i al detall

A. ANTICH

Ronda Sant Pau, 32. - Telè. 810 A.

RAY

1/2 Watt

De 25 fins a 3000 bugles
= Rilla de las Flores, 16. =

TOS Curació prompta i segura
amb un sol flascó de
XAROP PECTORAL
200 anys d'èxit.
De venda: Moneda, 10, farmàcia. Barna

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Cortes núm. 1

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

REIS

VARIADÍSSIM ASSORTIT

DE

JOGUINES

OBJECTES PER PRESENT

El dies 2, 3, 4 i 5 de gener
GRANDIOSA EXPOSICIÓ

Fins el 31
de desembre Important Rebaixa

sobre les peces confeccionades en existència

40 per 100 en models de vestits de senyora i capells de senyora i nena.
20 per 100 en bruses, faldilles, retalls, bates, abrics de senyora, tor-
mes per a capell i davantals per a nenes.
15 per 100 en capells per a nen.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Concepció Gubreda i Jané de Fontanilles. Demà, a les onze. Llorens, 14. Parròquia de Sant Jaume. Cementiri de Les Corts.

En Jaume Mercader i Ribá. Demà, a dos quarts de dotze. Roselló, 30. Parròquia de Jesús.

Na Maria Osa i Xarrie de Comandran. Demà, a les onze. Coromina, núm. 45. Parròquia de la Concepció. Sabadell.

Els funerals tindran lloc el dissabte, a les deu, a l'esmentada església.

FUNERALS

En Francesc Vidella i Galindo. Mort el 18 del corrent, a Lloret de Mar. Demà, misses de deu a onze a capella del Sagrari de la Catedral de Barcelona.

Na Engracia Carbonell i Vilardell, vídua d'En Francesc Teixidor. Mort l'11 del corrent. Demà, de deu a dotze, misses a l'església dels PP. Carmelites (Diagonal).

ANIVERSARIS

Na Mercè Pons i Bernareggi. Mort el 30 de desembre de 1920. Demà, de sis a dotze, misses a la capella del Sagrari de la parroquia de Sant Jaume i de set a dotze a la capella de Religioses de Maria Reparadora. — N'Enrique Figueras i Roca. Mort a Girona el 30 de desembre de 1918. Demà, misses a la parroquia de Sant Vicens de Lliavaners.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

Na Teresa Col i Ravellat, vídua d'En Francesc Brillas. Enterrada aquesta tarda al Cementiri de Sant Jaume. — N'Enrique Figueras i Roca. Mort a Girona el 30 de desembre de 1918. Demà, misses a la parroquia de Sant Vicens de Lliavaners.

Artístiques

En Daniel Zuloaga

El telégraf comunica la notícia de la mort de don Daniel Zuloaga. Feia la segona guerra mundial. Durant l'última Exposició de ceràmica en aquesta ciutat va rebre el senyor Parés la notícia que, per haver-se agreujat en la dolència, no podia assistir Zuloaga a la festa de la inauguració.

Amb la mort d'En Daniel Zuloaga desapareix el patriarcat d'una veritable dinastia d'artistes. Algú l'ha anomenat el màgic de la ceràmica. Ha estat un continuador de la tradició dels nostres grans ceramistes d'art. Al seu laboratori artístic de Segòvia ha deixat d'existir aquest artista, que ja pel seu físic tenia aquells trets característics dels artistes de raça de totes les èpoques.

Els que hagin desfilat durant les passades festes pel Saló Parés comprendran que no és exagerat l'elogi que fem de la seva obra. Els seus plafons, vasos, plats, emblemes, són el testimoni viu de la valua de la seva producció. Aquí comptava En Zuloaga amb molts devots, essent una bona prova d'això el nombre d'obres venudes entre les exposades.

Deixa tres fills: Teodora, Joan i Esperança, els quals ha immortalitzat el seu cosí Ignasi Zuloaga en un dels seus famosos quadros. Aquests fills, educats en aquell ambient artístic familiar, seran els dignes continuadors de l'obra de Daniel Zuloaga.

Joieria robada

Durant la nit, o més probablement, entre cinc i sis de la matinada, han entrat lladres a una joieria i rellotgeria de Josep Puigsech, situada al núm. 49 del carrer de la Princesa, prop del de Tantarantana.

Per entrar, els malfactors forçaren la porta de ferro, la qual restà inutilitzada.

Segons declaració del joier, els lladres s'endugueren 46 rellotges de polsera xapats d'or, 38 rellotges d'home també xapats d'or; un idem d'or de llei, 21 medalles, 35 joies, 3 cadenes i 18 collars, tot xapat d'or, 12 moneders de plata, 8 cadenes de plata; 5 imperdibles d'or, 11 anells d'or baix, 7 anells d'or de llei i 3 anells de botons d'or, valorat tot plegat en uns 5.500 pessetes.

Els vigilants i serenos diuen no haver notat res de particular. La policia fa investigacions per trobar els culpables.

Ultra el repartiment de joguines, també es faran diverses atraccions per a entretenir i divertir la mainada.

REIS

L'ideal dels nens és un

TREN ELÈCTRIC

Tenim els millors i més econòmics Cuyàs, S. C. — Portal de l'Àngel, 11

Avui, dijous, a les deu de la vetlla, tindrà lloc, al Centre Excursionista de Catalunya, la clausura de l'exposició de fotografies del soci don Joan Xicart.

Al mateix temps, tindrà lloc, organitzat per la secció de fotografies, una sèrie de projeccions degudes a alguns socis de la dita secció.

Hem sentit assegurar que la policia està seguint diverses pistes per la descobriment i detenció dels autors de les estafes comeses amb motiu del sorteig de Nadal, mitjançant l'expedició de participacions falses. Segons sembla, els autors de les estafes elegiren per a camp de les seves operacions els districtes de les Drassanes i l'Hospital.

L'Administració de l'Hospital Clínic ha donat compte al jutjat de guàrdia d'haver mort ahir, en el dit establiment, Josep Vives Balart, ferit per Francesc Francesch, en la baralla haguda a la casa número 380 de la Diagonal, i de l'esmentat succeís ja en donàrem compte.

A quarts de cinc de la matinada un sereno deturà al carrer de Robador dos subjectes, Llibori Argento, de 18 anys, i Josep Viciana, de 17, els quals duïen un sac contenint unes balances i una caixa de fusta.

Interrogat sobre la procedència, després de molts embolics acabaren per dir que ho havien pres d'un lloc de venda del mercat a Sant Josep.

Foran pesats a disposició del jutjat.

Al dispensari de la Ronda de Sant Pere fou assistit Joan de Déu Arboreda, de 65 anys, el qual tenia el tornell dret fracturat per atropell de l'auto 107, a la plaça de Catalunya.

El noi Alfred Rodríguez Sanjauro, de 12 anys, jugant a pilota a Montjuich, calgué i es fracturà el colze esquerre. Fou curat al dispensari de Santa Madrona.

REIS REGALEU LLIBRES

LLIBRES IL·LUSTRATS
LLIBRES DE CONTES
LLIBRES D'ADVENTURES

LLIBRERIA SUBIRANA

PORTAFERRISSA, 14

Una vetlla del carrer de Sant Geroni, 21, segon, donà part que, havent-se'n anat de casa deixant-hi dos fills seus petits, es van presentar dos homes els quals digueren a les criatures que havien de repassar les canonades del gas i que sa mare ja ho sabia.

Amb aquesta excusa van poder entrar al pis i es van endur un vestit d'home, un de senyora, dos de noi, un abric de noi, una flassada gran, set pessetes i algun altre objecte.

Del regidor del districte VI En Joaquim Degollada, hem rebut 30 bons triplicats dels de Nadal per a repartir entre persones necessitades.

Una senyora francesa que viu al carrer de Provença, requeri a la plaça de Catalunya a un inspector de policia que detingués a un subjecte, com a autor de la sotstracció d'una arracada amb brillants, un pendentif i un moneder de plata del seu domini.

El detingut es declarà autor de la dita sotstracció així com de la d'una cartera contenint 1.200 pessetes, al carrer de Cortis, 556; de dues agulles de corbata al carrer de Provença, 255; d'algunes joies i 900 pessetes a una casa del carrer de Corsega, i en altra casa del passatge de la República Argentina, 4, tercer, algunes joies d'important valor.

El lladre donà la referència de totes les cases en les quals havia venut

Bartomeu Jaume; secretari, En Miquel Tresserras; vice-secretari, N'Albert Rovira.

Inspector general de Catequismes, N'Albert Pastells.
Zeladors, En Llorenç Atarés, En Joan Isern, En Miquel Arbos i N'Amós Atarés.

Vaixelles J. Llorens, Rbla. Flors, 30.

Vanes per a Present CLAPÉS
Fernando, núm. 14, Casa

Burro di Milano

és la millor mantquilla fresca per a taula — L'italiana, C. Bonsuccés, 12

REIS JOGUINES INSTRUCTIVES

TEATRES
PLOMES
«SWAN» i «WATERMAN»
CAPELLES
DIBUIX I PINTURA

LLIBRERIA SUBIRANA
PORTAFERRISSA, núm. 14

Ahir tarda, en una obra del carrer del Consell de Cent, prop del de Viladomat, va esfondrar-se una paret, agafant el contractista Pere Dalmau, el qual va morir al cap de poca estona.

Un aprenent va rebre contusions greus i va ésser conduït a l'Hospital Clínic.

Doctora Quadras Bordes

Metgeessa Premiada Primer Premi en Concurs Estranger. Especialista malalties de la Dona, carrer Santa Anna, núm. 37, principal. De 11 a 1 i de 2 a 5. Visita econòmica en sa clínica, Mallorca, 197, dimarts, dissabtes i diumenges, de 10 a 11 matí.

Un veí de Rodonyà (Tarragona), Magí Fortuny, en arribar a aquesta ciutat va anar a una botiga del Passeig de la Duana, on va deixar un maletí damunt d'una taula. Poc després s'adona que havia desaparegut el maletí, a l'interior del qual hi havia 600 pessetes.

JOIES VILANOVA

Articles present, alpaca, porcellana, joguines, Ferreria R. S. Antoni, 100.

Vichy Català

Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

A la Banca Arnús va ésser detingut un estranger, Ernest Horsch, el qual va encarregar un xec sobre Hamburg i va remetre dos bitllets de 100 pessetes i un de 50, falsos. Va dir que els havia rebut d'un desconegut que li havia canviat 500 pessetes.

Rom Bacardí

Caneloni - Raviolis

tallats i tortellins frescos, tots els dissabtes i diumenges. L'italiana, Bonsuccés, 12.

Al dispensari del carrer de Sepúlveda va ésser curada ahir vespre una dona de 16 anys, la qual havia begut excessivament, i quan volia entrar a casa seva, va caure i va rompre's l'avantbraç esquerre, fent-se, a més a més, contusions al cap, de profunditat greu.

Va ingressar a l'Hospital Clínic.

La gran joieria, plateria i rellotgeria

La Isla de Cuba — Plaça
continua liquidant, venent-se molt conreguda per la seva nombrosa i distingida clientela, degut als importants descomptes en els preus marcats amb que es beneficia el públic.

La secció permanent de propaganda del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, té molt avançats els treballs per a la celebració de la festa dels Reis.

ESTOMACAL

Con el Elixir Saiz de Carlos se curan las enfermedades del estómago e intestinos, aunque tengan ya años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedias, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos.

DIARRREAS

disenteria, la fétidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastrointestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas mas o menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir a la vida a enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los médicos.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30 - MADRID
Se remite folletos a quien lo pida

Notícies

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 28 de desembre de 1921.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.

Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 772,5, 772,1, 772,4.

Termòmetre sec: 12,0, 16,0, 13,9.

Termòmetre humit: 10,0, 12,0, 11,1.

Humitat (centèsimes de saturació): 78, 88, 69.

Direcció del vent: N., NO., O.

Velocitat del vent en metres per segon: 0, 0, 10.

Estat del cel: Nublós, Seré.

Núvols: C.K.S.

Temperatures extremes a l'ombra:

Màxima, 17,5, mínima, 8,6; mínima prop del sol, 6,4.

Oscil·lació termomètrica, 8,9.

Temperatura mitja, 13,05.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0,0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 159 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé.

REIS

Lo més instructiu i pràctic:
Un aparell FOTOGRÀFIC
(en tenir des de 15 pessetes)

Un PROJECTOSCOPI per ampliar postals retrats, telèxits, etc.
Cuyàs, S. C. — Portal de l'Àngel, 11

Un senyor pujà dimarts a un tramvia al pla de la Boqueria i en baixar al Passeig de Gràcia notà que li faltava la cartera, en la qual hi portava un bitllet de 100 pessetes i altres documents personals.

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

REIS

Demanen un CINE per als nens o un CINEMA per a la família
Es lo millor
Cuyàs, S. C. — Portal de l'Àngel, 11

La Cert Angelica de Jovencells per al tament de la pietat, instal·lada al Canal Catòlic de Sant Andreu, ha elegit per al dia 1923-24 la Junta següent:

President, En Joan Planas; vice-president, En Josep Roig; tresorer, N'Andreu Escarmona; comptador, En Serafi Puigdomènec; bibliotecari, En

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

NOTA DE LA LEGACIO MEXICANA

Madrid, 28, 8:30 nit.
Els diaris publiquen la següent nota oficial de la Legació de Mèxic a Madrid:

«La Legació de Mèxic a Madrid fa saber a la premsa d'Espanya que l'hon. Sr. President dels Estats Units Mexicanos, desitja d'aclarir la veritat i com un homenatge de respecte a la premsa lliure, ha consignat davant el procurador general, de justícia de la Nació el fet delictuós que una agència de notícies hagi llançat l'alarma infonamentada d'haver-se declarat a Puebla (Mèxic) la república dels Soviets.

Vol el President de Mèxic que sigui perseguit d'acord amb la llei els forjadors d'aquestes doloreses falsedats i veure si d'aquesta manera és possible posar terme a les contínues inexactituds de què són víctimes per igual tant la premsa de tot el món com algunes nacions hispano-americanes per part d'elements interessats a sembrar la discòrdia en els ànims i el desconcert en els judicis.

En comunicar aquesta notícia la Legació de Mèxic invita respectuosament a la noble premsa espanyola, que tan bé sap interpretar i discutir les vitals qüestions de l'hispano-americanisme, a mantenir-se en guarda contra sorpreses com aquesta que un dia armen una república sovietista en un Estat pacífic i laborios i un altre dia inventen un acte de canibalisme o salvatisme en una regió lliure de qualsevol territori hispano-americà i d'aquesta manera obliguen a convertir-se en instruments de llurs maniobres fins els més interessats en depurar i equilibrar els fets americans i la veritat de les relacions entre Espanya i Amèrica.

La Legació de Mèxic no vacilla en apellar a la rectitud i cavalleritat de la premsa espanyola, perquè amb anim sever i crítica superior combatent amb la selecció de les notícies com ho fa ja en articles de fons, per la causa comú de la civilització hispano-americana.»

NOTA BURSATIL

Els fons públics estan fermes, millorant els preus anteriors. L'interior i l'exterior, quedant la partida del primer a 6820.

Els tresors vellis estan fermes i en pujà.

Els valors industrials i de crèdit ofereixen poc negoci i reduïdes oscil·lacions.

Els ferrocarrils presenten pitjor aspecte que el dia anterior.

En el canvi internacional hi ha poc negoci. Els francs pugen 15 cèntims, les lliures continuen a 28'94, els dòlars cedeixen 13 i els francs belgues 75 cèntims. Els marcs sense variació, a 335.

ELS PENATS SINDICALISTES

El senyor Francos Rodríguez ha facilitat aquesta nota:

«En algunes referències i solacions respecte al succés al penal de Sant Miquel dels Reis (València) es fan afirmacions que obliguen al restabliment de la veritat.

No es tracta de presos governatius, sinó de reclusos que per sentència ferma estan extingint condemna, alguns dels quals han estat traslladats a altres establiments penitenciaris per conveniències del servei.

A Sant Miquel dels Reis s'han adoptat mesures corresponents al règim interior de la presó, que com és natural segueixen complint-se rigorosament.»

EL METROPOLITA DE MADRID

L'import de la recaptació del primer dia de servei de la nova secció del Metropolita puja a 7.835 pessetes, que la Companyia ha ingressat a la subscricció de la Creu Roja.

ELS PRESSUPOSTOS

Madrid, 28, 9:15 nit.
La majoria dels ministres, segons costum, han desistit avui pel despatx del senyor Maura, per a parlar-li dels assumptes de llurs respectius departaments.

Entre els visitants figura el senyor Cambó.

Segons l'«Heraldo», ha anat a comunicar-li impressions molt interessants de Barcelona i el ministre de Finances ha parlat llargament amb el senyor Maura dels proxims pressupostos, acordant indicar novament als minis-

tres la conveniència que abans del dia 30 de gener els tingui en poder seu el senyor Cambó, per a confeccionar el pressupost general de conformitat amb dades definitives.

El ministre de Finances començarà immediatament a treballar en el pressupost del seu departament, les mites generals del qual ja té plantejades fa algun temps.

PRO-PRESONERS

Definitivament el diumenge que ve, dia primer de gener, a les onze del matí, al Teatre Puencarral, tindrà lloc el miting que la comissió pro-presoners de la Federació de funcionaris i obrers de l'Ajuntament de Madrid organitza a fi de sol·licitar del Govern que no posi obstacles a les iniciatives particulars per a gestionar el prompte rescat dels captius d'Àfrica.

INNOCENTADES

Com anys anteriors, els teatres han celebrat avui les ja tradicionals funcions d'innocents.

Els diaris, sense dubte per les circumstàncies presents, han prescindit d'aquest costum.

Solament un de la nit anuncia a l'invent d'un meravellós paraquedista que s'havia d'assajar aquest matí, a dos quarts d'onze, al viaducte del carrer de Segòvia; però la gent comprèn que la broma i ningú ha calgut en la innocentada.

DETENCIONS

El Director d'Ordre públic ha dit als periodistes que la policia ha detingut els coneguts lladres Josep Costa Redondo (a) «El Xato» i Victoria Rellego Gómez, autors del robatori que dies passats es cometé a casa dels comtes de Torres-Artas.

Acte seguit la policia ha practicat un registre a la casa del pretamista Rafael Ortiz, domiciliat al carrer de Sant Vicens, 35, trobant-hi les cigarres robades.

DE GUERRA

Per ministere de la Guerra s'ha dictat una Reial ordre circular recordant el compliment de la Reial ordre de la presidència del Consell de ministres publicada a la «Gaceta de Madrid» i a la «Colección Legislativa del Ejército» relativa a la condició prèvia d'haver complert les prescripcions de l'article 43 del Reglament general del retir obrer a tots els que tenint la condició de patrons tractin de concórrer a actes o exercicis els drets que enumera l'article esmentat, com són, entre altres, intervenir en les subhastes o concursos de concessions administratives o de subministres o cobraments de lliuraments dimanants de contractes celebrats.

LA CORRESPONDENCIA

AMB AMERICA

Madrid, 28, 10:30 nit.
A partir del 10 de gener de 1922, la correspondència ordinària i certificada destinada a Colòmbia, Perú, San Salvador, Honduras, Bolívia, Santo Domingo, Equador i Cuba es franqujarà segons la tarifa de l'interior d'Espanya.

El franqujig és obligatori. Llevat de les cartes, les quals es tolera que circulin «a pre que portin el franqujig mínim del primer port o sigui 20 cèntims. Tots els altres objectes no franqujats o que ho siguin assueltament, així com les cartes quan no portin 20 cèntims de franqujig quedaran detinguts a les oficines d'origen, essent aquestes cursades a llur destí, en el qual cas abonaran el doble de la insuficiència.

Un diari de la nit advoca perquè el conveni s'apliqui a tots els països hispano-americanos hagin o no ratificat el conveni.

SANITARIS A TETUAN

En el tren d'Andalusia han sortit cap a Algeciras, on s'embarcaran amb direcció a la zona Ceuta-Tetuan, 45 soldats de Sanitat que pertanyen a aquesta Comandància de Madrid.

Va com a cap de l'expedició l'oficial de complement don Rafael de Buen. Tots els expedicionaris són soldats de quota del reemplaç de 1919, la majoria estudiants de Medicina i Farmàcia.

DECRET DE MARINA

El Rei ha firmat avui un decret de Marina determinant les condicions d'ingrés al Centre Administratiu de

l'Armada i pla d'estudis de les seccions de l'Escola Naval.

EL MARQUES D'ALHUCEMAS

L'ex-president del Consell senyor marqués d'Alhucemas es troba a Sant Sebastià, on marxa ahir per assumptes particulars.

EL CARBO

Diu «La Epoca» en els seus «Ecos del dia»:

«Els elements interessats continuen prop dels poders públics les gestions necessàries perquè tota la indústria espanyola consumeixi carbó de procedència nacional.

El fi que es persegueix ens sembla plausible i patriòtic, però no serà tenir en compte que si els consumidors espanyols accoden al carbó estranger no és per capriti o cercant millor qualitat, sinó guanyant portats per la simplicitat dels preus. Els parbellats es venen a Anglaterra de 30 a 36 xil·lins franc bord, i els menuts bons, de 15 a 17. Els preus del garbellat a Asturies són de 95 pessetes totes en port i els del menut, de 32 a 40.

L'opinió pública espanyola no està molt convençuda que els nostres productors, tant patronals com obrers, hagin intentat formalment les rebates en els preus de producció que en altres països són una realitat i espera l'indispensable sacrifici dels interessats per atorgar-los la seva simpatia i ajuda decisiva.»

ESpanya i FRANÇA

Madrid, 29, 12:30 matinalada.
En les seves «Notes de última hora», diu «La Epoca»:

«Les paraules pronunciades pel cap del Govern en sortir aquest matí del Palau sobre les relacions econòmiques amb França han produït el natural disgust, puix confirmen el que ja es temia en vista que no es reprenien les negociacions anunciades tan convenients als dos països.

De la cordialitat de les relacions i del bon desig exposat pel Govern francès, del qual no es pot dubtar, podria esperar-se que les conferències, per a les quals havia designat una persona tan competent com M. Sarrau, comencessin aviat; però, lluny d'això, aquestes dilacions i disculpes fan temer que es retrassi més del que podria creure's.

Les mesures preses per França pel que es refereix al comerç amb Canàries, realment inexplicables en aquests moments, i a les quals el Govern ha hagut de respondre contra els seus bons propòsits, forçat per les circumstàncies, serien una altra justificació d'aquell temor.

Es d'esperar que el Govern francès persisteixi en el seu bon acord anterior i que les negociacions per al nou tractat de comerç comencin ben aviat.

Així convé als interessos econòmics dels dos països amics i així ho desitgem vivament nosaltres.»

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROO

El comunicat oficial d'aquesta nit diu així:

«En conferència d'aquesta nit, el senyor ministre comunica que no hi ha hagut cap novetat als territoris de Melilla, Ceuta, Tetuan i Larraix.»

LA CORRESPONDENCIA MILITAR

«La Correspondencia Militar» publica aquesta nit un article titulat «A la incapacitat i la impotència parlamentària».

Comença censurant que s'hagin suspès les operacions amb motiu de les festes de Nadal.

Es dol de la ineficàcia de les sessions parlamentàries, en les quals es discuteix el desastre d'Annua, i afegeix que aquest es produïx per manca de mitjans, d'organització, de moral i d'homes aptes per a dirigir i sostenir l'acció de les nostres tropes a l'Àfrica.

L'article acaba amb els següents interessants paràgrafs:

«Essent aquests els nostres propòsits i davant la necessitat imperiosa de pendre camins i direccions, vers els quals està la consciència de molts, que no hauríem volgut vetar en la precisió d'haver d'anar, quin és el primer crit d'alarma que hem de donar davant la faç de tota Espanya? Seria dubtar respondre a aquesta pregunta, que a nosaltres mateixos, ens fem, afirmant amb ple convenciment de la transcendència que en el mateix té el fet, que en els presents

momentos i tenint fets els ulls en l'esdevinidor, el perill més greu el constitueix el fet que el senyor Cierva sigui el ministre de la Guerra, perquè la seguretat innata en els moviments passionals que engendra el seu temperament, la seva manera d'actuar com a ministre de la Guerra, i la seva incompetència, van teixint amb major rapidesa del que les gentes es figuren l'obra demolidora que pot portar a la pàtria nous dies d'angoixa, de sofriment i d'amargor. Per què? Pregunta és aquella molt natural, i com sabem que han de formular-la molts, siguin permes de contestar dient que provarem de satisfer la curiositat que conté aquesta interrogació.

Però això no és cosa fàcil de fer ni en un sol dia ni en un sol article.»

ELS CONFLICTES SOCIALS

«La Epoca», en recollir la notícia de la inauguració a Barcelona del domicili social de la nova Associació de cuiners i cambriers, recorda la part activíssima que en els estralls de l'acció terrorista tingué l'esmentat gremi i glossa les frases pronunciades en aquell acte pel senyor Martínez Anido, apuntant la seva creença que no pot ésser fatal el conflicte entre el capital i el treball; ans al contrari, cal esperar-ne la major compensació entre un i altre element de la producció, i el camí per a això és l'associació del tipus preconitzat pel senyor Martínez Anido.

N'hi haurà prou amb això que l'obrer es desentengui de tota aspiració de caràcter polític i no no s'acordi davant els instons del terrorisme.

ASSEMBLEA DE MESTRES

A l'Escola Normal Central han començat les sessions de l'Assemblea de mestres de dret limitat.

Assisteixen a l'Assemblea delegats de quasi totes les províncies d'Espanya, que representen prop de vuit mil mestres.

A la primera sessió, presidida pel representant de Burgos, senyor Martínez Page, el senyor Carrerita, en nom de la Comissió executiva de l'Associació, destaca durament al ministre de Foment i a les companyies de ferrocarrils, per haver-se negat a concedir bitllets econòmics als assefistes, com sol fer-se en casos com aquest.

El president de l'Associació, senyor Reyes, dona compte a l'Assemblea de les gestions realitzades prop del ministre d'Instrucció pública, a favor dels mestres de dret limitat i de la promesa feta pel senyor Silló, incompleta fins al present, de convocar oposicions restringides per a eximir per aquest mitjà de la limitació de dret que sofreixen milers de mestres.

Els senyors Morlant i Santos, representants de les províncies de Barcelona i Madrid, protesten contra l'afirmació feta pel senyor Silló, que els mestres d'aquesta categoria desconeixen la legislació d'ensenyament primari, i el senyor Martínez Page afegeix que solen ésser els ministres els qui desconeixen el legislat, com passà amb el senyor Espada, el qual en la seva etapa al davant de l'ensenyament, va vulnerar la llei pagant als mestres interins la meitat del sou a què tenen dret.

Comença després a discutir-se l'orientació que ha de seguir l'Associació Nacional de Mestres de dret limitat per a aconseguir llurs aspiracions.

Els representants de Vitoria i Barcelona expressen llur opinió que els escalafons del Magisteri s'han d'unificar, per entendre que a mestres que compleixen els mateixos deures els corresponen els mateixos drets.

El senyor Martínez Page i el senyor Santos, delegats de Burgos i Pamplona, creuen necessari treballar per a la unificació dels escalafons, per ésser d'estricta justícia, i que, de no poder-ho aconseguir, demanar per als mestres del segon escalafó el seu mínim de 3.000 pessetes i una escala de sou fins el límit de 6.000 pessetes.

Com a fórmula de transacció entre dos oposats criteris, s'aprova la de gestionar de l'Associació Nacional de Mestres, amb plenitud de drets la cooperació necessària per a obtenir la unificació dels escalafons, la supressió de la nota de dret limitat

els mestres que porten cinc anys de servei en l'ensenyament oficial, i si això no s'aconsegueix, treballar exclusivament per a conquerir millores econòmiques i legals per als mestres del segon escalafó.

La sessió s'ha desenrotllat en un ambient de cordialitat, i tots els assembleístes han condemnat el fet que l'Estat tingui prop de 12.000 mestres retribuïts amb el miserable sou de 2.000 pessetes anuals, inferior al de les professions manuals més mal retribuïdes.

GENERALS I MORTS

El Diari Oficial publicarà demà les comunicacions participant la defunció a Madrid del general de divisió de la reserva don Miquel Bosch i del de brigada, també de la reserva, don Josep Iglesias, i a Berlin del general de brigada don Josep Fernández i España.

NOTICIES DE MELILLA

Melilla. — S'han sotmes 100 famílies de Beni-Bughar, que ahir passaren el Kert, remenant tot l'armament de què disposaven.

Ha arribat l'«Alicante», en el qual marxarà a la cabila de Beni-Buyahí, instal·lant solament llocs de policia que es proveiran amb llurs propis elements.

S'ha ultimat l'estesa de la línia telefònica fins a Kaddul i Zefc.

Han estat traslladats a Melilla 112 malalts que es trobaven a l'hospital de Nador.

Davant el comandant Riquelme han remès més armament els cablenys d'Uad Settut.

Alguns aeroplans de l'esquadreta de Nador han volat sobre el camp enemic, descobrint un campament que bombardejaren. Els moros fugiren.

Avui serà portada a Almeria, on serà botejada i recollida per algunes senyores, la nena morta que trobaren a l'guernhan les guerrilles del batalló de la Corona i que s'anirà aquest batalló.

Rebra els noms de Maria de la Corona Yguerman.

El ministre de la Guerra ha treballat molt durant l'última nit en l'organització de serveis, donant ordres telegràfiques urgents, especialment quant a serveis de sanitat i higiene.

A les vuit del matí el ministre i la seva comitiva han sortit cap a la posició de Zabo, on han esmorzat.

Després anirà el ministre al vado de Saf-Saf, sobre el Muluta, tornant a la plaça cap al tard.

Ha salpat cap a Alhucemas el vapor «Juan de Juanes».

A totes les posicions continua la tranquil·litat. Només es registren petits paguells.

S'ha efectuat sense novetat un gran comboi al Gurugu.

Al zoco el Had s'han presentat multitud de famílies moros sotmetent-se incondicionalment.

DE CEUTA

Ceuta. — A les tres de la tarda, ha arribat, procedent de la posició de Buarratx, un camió automòbil de sanitat, conduït el cadàver del comandant Josep Ferrer Gimeno, que va morir en aquella posició a conseqüència d'una ferida que va rebre el dia 19, comandant el primer tabor de regulars indígenes de Ceuta.

L'enterrament ha constituït una imponent manifestació de dol.

Continuen els preparatius per a rebre en aquesta plaça el ministre de la Guerra i l'Alt Comissari. D'aquí marxaran cap a Tetuan i Xauen.

DE LARRAIX

Larraix. — El fill del ministre de la Guerra, don Joan de la Cierva i Codorniu, ha sortit en aeroplà cap a Sevilla, des d'on continuarà fins a Madrid.

Ha millorat de les seves ferides el tinent de regulars senyor Santamaria.

A Algeciras s'ha efectuat l'enterrament del sargent de la policia indígena Joan Jurado, mort a la passada operació.

EL «JAIME I»

Coruña. — Ha revestit extraordinària solemnitat l'acte de la remesa del nou cuirassat «Jaime I», per la Construcció Naval al ran de Marina, ce-

Sessió de l'Ajuntament

Consistori del 28 de desembre de 1921

A la sala nova del Consistori i amb la presència de l'alcaldia, don Antoni Martínez Domingo, a les 6.30 de la tarda, s'obre la sessió, que és or-
di de segona convocatori.

Es llegeix i aprova l'acta de l'anterior.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen les comunicacions següents:

De l'Alcaldia, assabentant el Consistori dels assumptes informats per la Comissió de Govern, en junta de 22 assabentant del nomenament d'alcaldes des de barri del districte IV, en Josep Onell Pons i en Jaume Fons Llorens; de l'Ofici de l'Ajuntament de Vilh, en el qual s'agraeixen les atencions que es tingueren amb l'Orfeó Vigala del Conservatori, quan vingué a Barcelona a visitar l'Ateneu Obrer del Districte II.

DE DAMUNT LA TAULA

EL CENTENARI DE MOLIERE

S'aprova el dictamen que proposa accedir a la instància del Patronat de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, concedint a l'esmentada Escola una subvenció extraordinària de deu mil pessetes, a l'objecte que, com es proposa, pugui, durant el mes de gener, solemnitzar el tercer centenari de Molier, representant les seves més famoses obres teatrals, de la fàula adequada que requereixen.

El senyor Bolós l'impugna i vota en contra.

DESPATX ORDINARI

Entre els dictàmens presents per les Seccions hi ha els següents:

LA URBANITZACIO DE LA PLAÇA DE CATALUNYA

Proposant que s'encarregui a l'arquitecte don Josep Puig i Cadafalch, la confecció d'un projecte d'urbanització de la plaça de Catalunya, a tenor de les vigents tarifes sobre treballs dels arquitectes, de data 2 de novembre de 1905, i fent-li la indicació que en tot el que es pugui, seria desig de l'Ajuntament que no es col·loqui en el centre de la plaça masses d'arbrat que dificultin les perspectives, i que es doni una amplitud a les aceres de la plaça no inferior a deu metres, i als vials per al trànsit rodant, una amplada d'uns trenta metres per tal que l'esmentat lloc, centre de la urbs, on convergeix tot el moviment ciutadà, no pugui resultar insuficient en l'esdevenidor.

JUBILACIONS

Es declara jubilat a don Ubald Iranzo Curas, cap de la Secció d'Urbanització i Obres, amb els quatre quarts del sou que ara té.

Són jubilats també don Agustí Clarumunt Planas, director de mercat, don Narcís Batlle Massot, director de la Secció de Vacunació; don Ramon Vila Rasquí, cap de Secció de l'Institut d'Higiene; a don Blai Lázaro Sans, don Francesc Ribalaigua Vidal, don Miquel Iglesias Costals, don Joan Caniz Vidal, don Tomàs Citeres Vidal, escriptors; don Josep M. Porjatos Hernández, delineant; don Ignasi Bernal Pla, interventor; don Rafel Tobias Martí, porter-conserge; don Francesc Xapell Majoral, i don Josep Prats Serra, músics de la Banda Municipal; don Joan Minés Vila, conserge de la Escola Municipal de Música; don Enric Esteve Villanueva i Eugeni Sabaté Alza, capataços d'Escorxadors; don Josep Peres Xaubet, vigilant d'Escorxadors; don Pere Boada Delcabo, mossos d'Escorxadors; don Primitiu Domènech Vila, mossos de neteja; don Josep Hurtado Díaz, mossos de Museus; don Joan Elias Gros, mossos de mercat; don Joan Gabarrón Giménez, auxiliar pràctic del taller municipal de fusteria; don Josep Fernández López, guàrdia urbà; don Pere Vidal Barral, don Francesc Riva Algeric i don Josep Ferrer Palanca, agents d'arbitris.

CONCERTS DENUNCIATS

S'acorda denunciar, des de l'1 d'abril de 1922 els concerts relatius als arbitris «ad valorem» sobre ocells, aviram i caga, peix fresc, patates, fruites i verdures i l'arbitri consistent al recarrec sobre la quota del Tresor en els bitllets d'espectacles públics.

L'EDIFICI DELS ARBITRIS

S'aproven les escriptures de les actes de la subhasta celebrades simultàniament a Barcelona i a Madrid, per a acabar la construcció de l'edifici, situat al Passeig de la Indústria, i destinat a l'Administració, Inspecció i Cobrament dels Arbitris i Impostos Municipals, convertint en definitiva l'adjudicació provisional feta a favor de la proposició més avaluosa oferta a Madrid per don Francesc Sampedro i Marrufó, com a apoderat de don Antoni Aleix Moliné, de pessetes 418.315'55.

«UN TIPLE» I «DUES TENORES»

S'aprova un dictamen de la Comissió de Cultura, proposant que tres de les places vacants a la Banda Municipal, siguin destinades a «un tiple» i «dues tenores» (instrumentes de les cobles empordaneses), i que amb caràcter interí siguin nomenats per a ocupar les dites places els tan aplaudits professors don Ramon Blanch, don Albert Martí i don Robert Renart.

DIADA DE LA LLENGUA CATALANA

S'acorda que, com els anys anteriors, se cedeixi la Sala de Cent per a la tarda del dia 8 de gener, a la Comissió organitzadora de la Diada de la Llengua Catalana, a la qual es concedeix una subvenció de 1.500 pessetes.

L'ESCOLA DEL MAR

S'aprova la plantilla del professorat que ja coneixen els nostres lectors, per haver-la publicada a la secció «Municipi».

PROPOSICIONS

Una dels senyors Carabén, Montaner, Nonell i Puig i Esteve: Perquè la Corporació municipal es dirigeixi al senyor ministre del Treball, fent-li veure la necessitat i urgència que hi ha que per part del Consell Superior, i d'acord amb el legislador, es posi a disposició de la Junta local d'Emigració d'aquest port, els elements necessaris perquè el dit organisme oficial pugui exercir la missió tutelar que li està encomanada per la llei i Reglament vigents.

Una altra dels senyors Benítez, Blajot i Gabarró: Perquè l'Ajuntament acordi dirigir-se al senyor ministre de la Governació en demanda que es deixi en suspens la Reial ordre de 28 de juliol passat o que s'excol·loqui del compliment de la dita Reial ordre i pugui seguir exercint en la forma que ve realitzant fins el present, llurs serveis higiènics i sanitaris, exercitant els seus drets i sancions, d'acord amb el previngut a la llei municipal, i tal com se li va reconèixer en les Reials ordres de 30 de març de 1904 i 1905, i continuar prestant auxili als pobles de la seva província i de Catalunya, només tal com es ve fent fins el present, això és, facilitant a tots llurs elements, completant l'acció dels serveis sanitaris organitzats per la Mancomunitat de Catalunya, molt més eficaços que els purament burocràtics que tracta d'implantar la Reial Ordre esmentada, i contribuint solament a les seves despeses en la forma actual, tan eficaç i important, que fa innecessàries i injustes les noves càrregues que se li volen imposar.

Que es faculti al senyor alcalde per a practicar totes les gestions que siguin necessàries per a l'obtenció dels fins exposats.

Totes dues foren aprovades.

MOCCIONS

El Senyor Matons va fer indicació a la presidència de la Comissió de Finances sobre el justificat que seria un estudi sobre el treball que realitzen i el sou que cobren els obrers del Cementiri.

El senyor Vinaixa demanà que en fer una transferència es nomenin per a llurs noms i no pels números d'ordre les partides d'on procedeixen i on es destinen.

El senyor Nicolau acollí benèvolament aquestes indicacions.

I no havent-hi cap més assumpte a tractar, l'alcalde va cloure la sessió a tres quarts de set del vespre.

VIATGE MINISTERIAL

Sanlúcar. — Aprofitant les vacances parlamentàries, vindrà aquí i visitarà altres ports el ministre de Marina, per a ocupar-se del pla de reorganització i millora de les bases navals.

FELICITACIO

Cádiz. — El tinent d'artilleria don Ricard Belloch ha rebut un telegrama del Rei, felicitant-lo per l'exemple de serenitat de què donà mostres, servint com aviador en la batalla del Kert.

CONGRES MINER

Bilbao. — En una de les sessions del Congrés miner, celebrat a Sant Salvador de la Vall, es va acordar destituir el Comitè que es nomenà a Gallarza, fixar la residència del Comitè a Arboleda i continuar adherits a la Unió General de Treballadors.

Assistí a la reunió un notari que aixecà acta d'una notificació dirigida a la Caixa d'Estalvis de la Diputació de Bilbao, perquè aquesta no faci remesa dels cabals allí dipositats als individus del Comitè destituït.

LA FRONTERA PORTUGUESA

Tuy. — Es molt comentada l'ordre del governador civil sobre el tancament absolut de la frontera, inclosos per a persones conegudes.

Sobre els motius que hagi tingut per a dictar semblant ordre, es fantaseja molt.

La premsa local i regional combaten la mesura, que es fa extensiva fins als als veïns de la propera ciutat de València, i demanen reciprocitat, puix es dona el cas que en aquesta ciutat falten molts articles de consum, a causa de llur exportació a Portugal.

NOTES DE GOVERNACIO

Madrid, 29, 2 matindrada

El ministre de la Governació, en rebre aquesta matindrada els periodistes, ha manifestat que demà no se col·locarà Consell al Palau, com s'havia dit.

Després ha facilitat els següents telegrames:

Saragossa. — A Casetas ha caigut ariu un passatger procedent de Morata de Jalón, sofrint algunes ferides de pronòstic reservat.

Múrcia. — A Lorca, trobant-se el guàrdia núm. 68, Antoni Poveda, a la porta de la casa d'Antoni García, se li ha disparat casualment la pistola de servei, ferint en una cuixa a Josep Martínez Pérez.

Aquest ha estat conduït pel mateix guàrdia a l'hospital, on ha estat qualificada la ferida de pronòstic reservat.

NOTES TEATRALS

Al Teatre Lara s'ha estrenat «El sereno de mil calles», quadro de passatemps, de Ramon Ruiz i Ferran Perdiguer.

L'obra ha passat sense protestes. Al Teatre Comie s'ha estrenat la comèdia en dos actes «La divina Dorcas», obra plena d'acudits i situacions còmiques que s'atropellen.

El públic no para de riure fins al final de l'obra.

L'autor, Ferran Luque, ha estat cridat moltes vegades a l'escena.

ARRIBADA

Corunya. — De Nova York ha arribat el transatlàntic «Alfonso XIII», que porta 700 espanyols repatriats pel Govern, en vista de la precària situació en què es trobaven.

DE MELILLA

Melilla. — El senyor Cierva, l'Alcalde i els directors del diari de Madrid, han sortit a les set del matí d'El Zaiu, tornant immediatament a la plaça.

A la tarda ha conferenciat el senyor Cierva amb el Govern.

Després ha continuat les visites als hospitals.

El periodistes han estat obsequiats a El Zaiu amb un banquet.

Després han visitat les vores del Meluya i límits de la zona francesa.

ELS DETINGUTS A BERLIN

Vigo. — S'assegura que s'han rebut ordres de tenir-ho tot disposat per a rebre en Nicolau i la seva dona, d'entendre que arribaran a últims de la present setmana en un transatlàntic de la Companyia Lloyd.

Dels Mossos d'Esquadra

Els de Sant Julià de Vilatorrada, a l'estació de Vilh, en unió d'un guard municipal del dit punt, per infondre's sospita, procediren a la detenció dels subjectes Valentí Vendrell Pujol, de 63 anys, de Castellgalí, i Salvador Junoy Esculose, de 70 anys, un i altre sense ofici ni domicili, els quals duïen dos cistells que contenien vuit gallines i un gall. Interrogats convenientment sobre la procedència del dit aviram, després d'alguns embolics declararen haver-lo pres d'una casa de pages del terme de Santa Maria de Corcó, propietat de don Francesc Olivé. Els dits subjectes foren posats a disposició del jutjat d'Instrucció de Vilh.

Els de la Granada del Penedès, degut a les freqüents sospicions de còpils que de fa temps es venien efectuant en aquella comarca, practicaen gestions encaminades al descobriment dels autors de les dites sotracacions, donant per resultat el dia 24 de l'actual, al mercat de Vilatorrada, trobar un subjecte desconegut que els infongué sospites i que es proposava vendre cinc còpils que duia dintre un sac. Interrogat sobre llur procedència, empenygué ràpida fugida, sense que pogués ser detingut, deixant abandonats els cinc còpils referits; els quals foren posats a disposició del jutjat.

Els de Sant Vicens dels Horts detingueren el subjecte Francesc Audet Castells (a) «Blinca», de 55 anys, veí de Molins de Rei, per haver-se-li ocupat 50 plançons d'armeller que va pendre de la propietat d'un conveï i que tenia plantats a una propietat que té en el dit terme, essent posat a disposició del jutjat.

Els de la Pobla de Lillet treballaren en l'extinció d'un incendi declarat a un bosc de Castellar de N'Huc, propietat d'En Guillem Puig, havent-se cremat 3 hectàrees de pins i una partida de fusta treballada. Es calculen les pèrdues en 6.000 pessetes.

Reial Acadèmia de Ciències i Arts

Observatori Fabra

Secció Meteorològica i Sismiol

Setmana del dia 19 al 26 de desembre de 1921, a les 8 hores

ESTADIO METEOROLOGICA

Temperatura màxima, 14,3 graus el dia 19 a les 19 h.

Temperatura mínima, 1,8 graus sota zero el dia 24 a les 7 h.

Màxima velocitat absoluta del vent, 19 metres per segon, el dia 26 a les 8 h. 0 m. del NW.

Pluja total en mil·límetres, 0'0.

Saturació de l'aire, 0 hores en total.

Humitat relativa inferior a 50 per 100, 57 hores en total.

Humitat relativa mínima, 22 per 100 el dia 25 a les 23 h.

ESTADIO SISMIOCA

No es registra cap terratrèmol durant tota la setmana.

El Director de la Secció Dr. Fontserè.

Los fieles compañeros de viaje

que no deben ser nunca olvidados, y que poseen poder curativo contra los dolores de cabeza y muclas, neuralgias, reumatismo, fiebre, etc., son sin duda alguna las célebres

Tabletas "Bayer" de Aspirina.

Recházese todo embalaje sin esta faja encarnada. Fabricación especial para España.

SABOR DELICIOSO-AROMA ESQUISITO
CAFÉ LA GARZA

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El viatge del Mariscal

El mariscal Foch ha estat a Nord-Amèrica des del 23 de novembre al 14 de desembre. Durant aquest període ha dormit una nit a l'hotel. Les restants les va passar en el tren, anant de l'un cantó a l'altre de l'immens territori dels Estats Units. Va assistir a dos banquets diaris i hi va haver dies que va haver de pronunciar sis discursos. En certes poblacions va veure obligat a esmenar la mà de 1.000 nois de les escoles que desfilaven de «un a un» davant d'ell.

No es pot dir que hagi estat el viatge del mariscal una excursió de recreu. Per una tal empresa es necessita una fortíssima que per plantar cara als soldats d'Hindenburg.

El mariscal ha tornat carregat d'equitatives. Espases d'honor, estatuets de la victòria, birrets de doctor, plaques, inscripcions, etc., omplen una pila de baguls. Però els records que més exit han obtingut han estat un pòr del Iowa, vii, i un gat salvatge de Montana, també viu. Durant la tornada, el mariscal els visitava soviat, i els operadors de pel·lícula han fet celebrar aquests dos animals.

Els ferroviaris alemanys

Berlin, 28. — La notícia que dos mil ferroviaris alemanys van a ésser acomiadats paulatinament, ha vingut a augmentar l'irresolució que regnava entre el personal ferroviari davant la negativa del ministre d'Hisenda de concedir els augmentos que han estat demanats.

Amo aquest motiu s'han sol·licitat nous augmentos, donant al Govern un termini per a contestar, i es tem que el moviment vaguista, que ja ha començat, s'estengui a tot l'imperi, sense esperar la resposta del Govern, ni esperar que s'acabi el termini de l'últimatum concedit a aquest.

Berlin, 28. — El diari de les vuit de la nit diu el següent: El ministre de Transport ha rebutjat l'últimatum que li han dirigit els ferroviaris de Colonia, Essen, Düsseldorf i Elberfeld, per no poder acceptar-lo fins després de previ acord amb el ministre d'Hisenda.

El Consell de l'imperi s'ocupa de l'assumpte, i, per tant, no han de considerar-se com trencades les negociacions. — Hava.

Epidèmies a Rússia

Paris, 28. — El «Matin» diu que segons un despatx de Riga les epidèmies que durant tant de temps han causat i vénen causant estralls a les regions russes afectades per la fam, van envaint tot el país. Al districte del Volga moren cada dia centenars de persones. Al districte de Petrograd la majoria de la població sofreix trastorns gàstrics. — Hava.

La capital del Congo

Brussel·les, 28. — El diari «Le Soir» diu que el govern del Congo sembla que ha acordat que la ciutat de Kinshasa passi a ser dintre de poc temps la capital d'aquella colònia, en substitució de l'actual, que és Roma. — Hava.

La presidència del Senat belga

Brussel·les, 28. — El senyor De Favereau catòlic ha estat reelegit per al càrrec de president del Senat. — Hava.

Partits de futbol txeco-portuguesos

Lisboa, 28. — L'equip de futbol Unió Viscov de Praga ha lluitat contra l'equip portuguès Casa Pia, guanyant els txecs als portuguesos per quatre goals a un. L'Unió lluita després contra el Sporting Club, guanyant els txecs per dos goals contra un.

El dissabte els txecs lluitaran contra el Lisboa Benfica. Aquests partits han despertat gran entusiasme, esperant-se amb veritable expectació el partit de comiat dels txecs. — Hava.

La Conferència d'ambaixadors

Paris, 28. — La Conferència d'ambaixadors s'ha ocupat de la qüestió del plebiscit de Sopron, aprovant la proposta del Comitè de generals, referent a la transferència a Hongria del dit territori.

Aquesta transferència s'efectuarà el dia primer de gener vinent. — Hava.

L'assassí de Montalegre, evadit

Paris, 28. — Comunicuen de Katowitz a «Le Matin» que un destacament de sturtruppen atacà la presó de Gross Strelitz posant en llibertat a tots els detinguts i que estaven condemnats pel tribunal interaliat.

Un dels alliberats és Jochke, assassí del comandant Montalegre, el qual pogué franquejar la frontera alemanya gràcies a la protecció d'un destacament alemany. — Hava.

La insurrecció a la India

Calcuta, 28. — Hi ha hagut topades entre les tropes i els insurgents, havent mort 22 d'aquests últims.

En distintes regions els rebels segueixen sotmetent-se. — Hava.

Vapor espanyol desencallat

Bordeus, 28. — El vapor espanyol «Dolores», encallat ahir prop d'aquest port, ha estat posat a flot. — Hava.

Els venciments alemanys

Berlin, 28. — Els ministres alemanys, interessats en la qüestió de les reparacions, han tornat a reunir-se avui per a tractar dels venciments de gener i febrer. — Hava.

Bèlgica i la qüestió de les reparacions

Brussel·les, 28. — El Consell de ministres s'ha reunit aquest matí, examinant la qüestió de les reparacions en el seu sentit general i més particularment referent al dret de prioritat concedit a Bèlgica i que constitueix un dels temes que han d'ésser discutits a la Conferència de Cannes. — Hava.

Bandes disidents a Rabat

Rabat, 28. — A l'anomenada zona de Seguretat ha estat perturbada la tranquil·litat per algunes bandes de disidents, que han promogut moviments de forces.

Una de les dites bandes fou dissolta el dia 27, a prop de Djebel Pita. Als altres indrets la tranquil·litat és absoluta. — Hava.

Reunió del Consell Suprem

Cannes, 28. — La primera reunió del Consell Suprem se celebrarà el dia 10 del pròxim mes de gener.

La conferència durarà vuit dies. La delegació americana arribarà el dia 29 de desembre. L'anglesa el primer de gener. Les altres delegacions el dia 5 de gener. — Hava.

Nacionalistes detinguts

Allahabad, 28. — Continuen les detencions d'indigenes, acusats de nacionalistes.

Vuitanta dels indigenes nacionalistes detinguts últimament han estat condemnats a dos mesos de presó major. — Hava.

La delegació anglesa a Cannes

Londres, 28. — L'Agència Reuter diu que demà al matí sortirà cap a Cannes, la major part de la delegació britànica, la qual constarà de 20 persones. — Hava.

L'acord italo-turc

Constantinoble, 28. — Tractant de l'acord italo-turc, el ministre de Negocis d'Angora ha declarat oficialment que no es pot dir res en concret fins que torni el delegat italià, que actualment es troba donant compte al seu Govern de l'estat de les negociacions. — Hava.

La Conferència del desarmament

Washington, 28. — La delegació francesa ha rebut ja la resposta del seu Govern i als centres autoritzats afirmen saber que França rebutjarà la proposició americana relativa als submergibles.

Els pèrits francesos estimen que cada nació té dret a fixar la força defensiva necessària a son tonellatge. — Hava.

L'assaig comunista de Rússia

Varsòvia, 28. — Comunicuen de Petrograd que segons un informe del comissari soviètic senyor Osterynski, dels 67.000 quilòmetres de vies fèrries que posseeix Rússia, 42.000 són enterament impracticables.

A conseqüència de la manca de quèviures el nombre de ferroviaris ha quedat reduït a 340.000.

El tràfec de mercaderies ha quedat en gran part paralitzat, a conseqüència dels robatoris.

A l'estació de Kazan van desaparèixer, en el període d'un mes, 10.000 quilos de gra. — Hava.

Compres pel famolencs russos

Helsingfors, 28. — S'annuncia de Moscou que aviat sortirà un delegat dels soviets cap a Nord-Amèrica a l'objecte de fer compres destinades als famolencs russos. Sembla que el Govern americà, davant el caivi d'actitud dels soviets, ha autoritzat aquest viatge. — Hava.

Vaga resolta

Port Said, 28. — S'ha reprès ja el treball, regnant completa calma a tota la ciutat. — Hava.

El nacionalisme egipcià

El Caire, 28. — La situació sembla que tendeix a normalitzar-se del tot. El servei de tramvies s'ha reprès en part, veient-se també alguns cotxes de punt pels carrers.

Cinc acusats de Zaghlul Balta s'han reunit amb altres dos membres de l'anomenada Delegació de Zaghlul, celebrant reunions a casa d'aquest. — Hava.

Berlin, 28. — La lluita dels nacionalistes egipcis ha repercutit entre els nombrosos estudiants d'Egipte residents a Berlín. Nombrosos joves han passat per davant l'ambaixada britànica als crits de «viva Egipte lliure», «abaix Anglaterra» i «volem la llibertat del nostre país».

Al mateix temps es distribuïen opuscles i fulles de propaganda a la multitud.

Els manifestants adoptaren una actitud correcta, sense que la policia, que els vigilava de prop, hi hagués d'intervenir. — Hava.

El Caire, 28. — L'agitació continua a tot el país, encara que amb tendència a minvar.

Les mestresses d'escola indígenes han realitzat una manifestació, sent distingides quatre manifestants.

Un comerciant armeni ha engegat un tret contra la multitud en manifestació, sent la seva botiga assaltada i cremada.

Malgrat la vigilància de la policia continuen venint-se, en diversos llocs de la capital, paquets invitant la població a lluitar i matar els enemics del nacionalisme egipcià.

En alguns ports, especialment a Port Said, s'ha declarat el boicot contra les mercaderies angleses.

Segons comunicuen d'Alexandria, els advocats i clergues s'han ajuntat a la protesta, declarant la vaga. — Hava.

Landru

Paris, 28. — La salut del condemnat a mort Landru ha millorat notablement. Es troba molt tranquil i indiferent a la seva sort, continuant sent protegit d'innocència. — Hava.

La caça de rates a París

L'any passat, l'Ajuntament de París va emprendre l'extermini de les rates que infesten la capital, per considerar-les propagadores de malalties terribles.

A tal efecte, es va anunciar una prima d'alguns centims per cada rata morta que fos presentada, i aquest anunci va despertar l'afició de moltes persones, que es dedicaren, com al fòssil gais dels més ratadors, a la busca i captura dels rosegadors.

S'acaba de publicar un informe sobre el resultat d'aquesta prova. En 14 mesos i mig han estat destruïdes 632.385 rates, i han costat a l'ajuntament municipal 300.000 francs.

Però — diu l'informe — segons d'alta del servei de clavegueres, no sols no s'hi coneix res, sinó que es pot afirmar que hi ha més rates ara que abans de començar la campanya d'extermini.

S'estan assajant diferents procediments per veure de destruir els molestos animals, i un d'ells és la caça per la fura. L'enginyer que l'ha proposat n'espera molt bons resultats.

Els comunistes francesos

Marsella, 28. — El delegat Bordiga, de la Tercera Internacional de Moscou, ha exposat davant el Congrés comunista la situació del partit en els diferents països, i d'una manera particular la dels soviets.

També parla de l'actuació dels comunistes francesos després del Congrés de Tours i dels treballs del dit Congrés, declarant que havien produït general satisfacció a Moscou.

En terminar recomana la lluita sense contemplacions contra els oportunistes de la Confederació General del Treball. — Hava.

A favor del tractat franco-irlandès

Londres, 28. — Segons la premsa d'aquesta capital, tots els partits que constitueixen la Dail Eireann han contractat i compromís de mostrar-se a favor de la ratificació del tractat anglo-irlandès. — Hava.

D'ací d'allà

Ha sortit el Número Extraordinari de Nadal

Extensa i variada col·laboració profusament il·lustrada.
Cinc magnífics suplementos en color i en roto-gravat.

Més de cent planes de text

Preu: 1'50 pessetes

Els subscriptors la rebran sense augment de preu

Subscriuiu-vos al Magazine

D'ací d'allà

La millor revista per a les famílies

El millor present que els

REIS

poden fer a les nenes i damisel·les que pertanyen als

POMELLS de JOVENTUT

és la típica

CAPUTXETA BLANCA

la qual es pot adquirir en els

MAGATZEMS

SANTA EULALIA

ALS POMELLS que ens encarreguin més de 25 caputxetes, se'ls farà un descompte excepcional.

Capacitat de govern Anotacions «Se está tramitando...»

La renaixença de Catalunya, en posar en valor actual totes les energies latents del nostre poble, hi posà, també, baldament esmussades d'uns desús seculars, les nostres qualitats polítiques. El nostre nacionalisme no es mantingué reclòs en la sinagoga, sinó que enval els carrers i places; ni es reduí a un deport literari més o menys popular, sinó que sobreixí, envaint les multituds i transfigurant-les. Com tota reacció espiritualista, constituí una aristocràcia, però oberta a tothom i dignificadora dels més humils.

Catalunya nacionalista dugué a la política els mètodes moderns i les preocupacions i la sensibilitat d'Europa: els rotatius amb veritable influència en l'opinió i sense caminadors inconfessables, els mitings vivents i emoius, el sufragi practicat per primera vegada a Espanya com una acció ciutadana, les propagandes més enginyoses i dignes, les grans topades d'ideals, les coalicions difícils de partits, els dalers d'una metodologia més fina — la R. P. i el sufragi per llista —, la resistència heroica i prudent contra les escomeses del sectarisme i del centralisme...

Semblava evident l'educació política del nostre poble. Ara gosem a afirmar que ha demostrat, també, a bastament, la seva capacitat de govern.

La Mancomunitat naixia de nosaltres com una mena de daler mig ofegat. No arribava a ser el verb integral i sobirà, de la nostra ànima; brollava com un barboteig incial i condicionat. Però era un assaig i una preparació. Mercès a la Mancomunitat la unitat política de Catalunya no és una hipòtesi més o menys probable, sinó un fet experimental. Potser un mòdic experiment de laboratori legal, amb pocs ingredients, amb moltes restriccions de policia, amb l'entrebanc d'una constant malifiança ventralitzadora. Però en llurs manipulacions, En Prat de la Riba i els altres bons catalans que iniciaren la Mancomunitat, comptaren amb un ingredient imponderable que entraren de frau sota la ullada fiscal de l'Estat espanyol, divinitat malèvola i bònica, com un Wotam sense grandesa. I es féu el miracle i una vegada més el Nadal es manifestava amb miraculosa paupertat.

L'experiment de la Mancomunitat demostra que som aptes per a l'exercici de l'Autonomia. En molts aspectes ho demostra a fortiori, car el govern de la Mancomunitat, a causa de les enormes limitacions legals i econòmiques que el volten, resulta més difícil que no ho seria el Govern pur i simple de Catalunya en un règim d'autonomia.

La Mancomunitat fins ha de vèncer el desgast de la traïció. La Mancomunitat ha de superar, amb l'afecte de les multituds, els sacrificis que d'elles demana. La Mancomunitat és l'única corporació política d'Espanya que, en l'ordre legal, no constitueix un fet necessari. Una crisi aguda no pot matar un municipi ni una Diputació provincial; la Mancomunitat, per ara, viu només del seu èxit.

Ella prova, per manera excel·lent, l'aptitud colectiva dels nostres polítics i del nostre poble, per a governar-nos nosaltres mateixos.

El nacionalisme, d'altra banda, ve practicant, respecte d'Espanya, una nobilíssima política d'intervenció. L'actual etapa, que En Cambó, amb la col·laboració d'altres polítics de la nostra terra, escomet, del ministeri de Finances estant, la solució del problema central de la hisenda de l'Estat, és característica.

Les lloances que l'actuació dels polítics nacionalistes ha meregut a Espanya, cada vegada que han participat en un Govern, vénen a ser un reconeixement implícit de la nostra capacitat de governar-nos nosaltres mateixos.

Si els nostres polítics són aptes per a governar l'Espanya, i fins, en assajar-ho, excel·leixen, no ho serien per a governar Catalunya?

Hem dit que el govern de la Mancomunitat topa amb més dificultats que no trobaria el govern d'un Estat català. Ara podem afegir que, per als polítics catalans, la tasca de fer de ministres a Madrid és molt més difícil i compromesa que no ho seria la de fer de ministres a Barcelona. Els mèrits majors dels polítics nacionalistes que practiquen l'intervencionisme, no els poden apreciar els polítics i les multituds de l'altra banda de l'Ebre.

La prevenció de molts els obliga a una circumspecció enganyadora. Ells, principalment, perquè són catalans, representen la política del foc-nou, de la veritable revolució. Homes de llengua i de mentalitat diferents, són mirats amb recança i de vegades amb odi, pels representants dels interessos creats o d'una tradició petrificada. Homes de llengua i de mentalitat renovades, són renovadors. Fins la bona fe d'alguns sectors, els mira, per manca de documentació, amb recel primitiu.

Per això podem ser optimistes, perquè hem fet i fem, per a merèixer l'autonomia, molt més del que cal. Es per ara que Catalunya espera, una mica sufocada, l'hora de la justícia, car té consciència de la seva superioritat sobre molts dels qui han de judicar-la.

Els Innocents

Tothom sap que la festa d'ahir fou instaurada i la celebra l'Església per a commemorar la Degollació dels Innocents I, en canvi, extramurs de la Religió, la festa ha degenerat fins a convertir-se en la diada de la poca solta.

Seria curiós que algun dels aficionats a descobrir l'origen i el curs dels fets ens aclarís com s'ha anat arribant a una tal degeneració. Però què costa molt de creure que un esdeveniment tan commovedor, tan tràgic, guardi cap mena de relació amb les bajanades que cada any floreixen a la seva ombra.

S'al·legaria, sens dubte, que la inconsciència uneix els protagonistes d'avui amb els dels temps bíblics, però això no pot convèncer sinó aparentment. De la criatura que hi moria sembla pensar-se ho a l'home que hi viu, amb tota la mala intenció hi ha realment molts segles de distància.

I, en parlar dels «vius», ens referim, com es comprèn, als autors teatrals d'innocentades, els quals justifiquen a bastament el retrat que es fa al rei Herodes per «haver-ne delxat tants».

BLAI

Polítiques

TORNADA

Ahir va tornar amb l'express de França el sots-secretari d'Hisenda senyor Bertran i Mustiu.

«CATALUNYA GRAFICA»

Per al dia 16 del vinent gener és anunciada l'aparició del primer número d'una nova revista catalana, la qual sortirà tres vegades al mes, (els dies 10, 20 i 30), amb esplèndid format, rica presentació de 32 pàgines, duent el títol de «Catalunya Gráfica». Anirà dedicada a la vida catalana, i als fets més remarcables de la vida estrangera, amb profusió de gravats i abundos i escollit text.

«PATRIA I TREBALL»

Es molt notable el número extraordinari de Nadal d'aquesta revista il·lustrada, que es publica a Sant Feliu de Llobregat, com a portaveu del seu districte. Porta aquests articles i escrits:

«Nadal trist», per Antoni Miracle, diputat a Cortes; «Plou una mica», rimas de Josep Carner; «Sobirana elegància», del marquès de Camps, senador; «Simplicitat», de Ramon Surinach i Senties; «El Cid», de Manuel Massó i Llorens, diputat per Catalunya; «Poemes de Nadal», de Joaquim Folguera; «El darrer lloc», per A. Rovira i Virgili; «El sentit heroic», per Lluís Bertran i Pijoan; «Refectorium», triptic, poemes de Carles de Fortuny; «La illa anglo-irlandesa», per R. Negre i Balot; «L'únic camí», per Martí Esteve; «El bot de Nadal», poema de Marian Manent; «Any nou, vida nova», de M. Rodés i Arenyà; «L'hora dels pobles», per Josep Vilalta Comes; «Meditacions als joves, a les noies, a les mares», per J. Guàrdia Carcereny.

Porta, demés, bellíssimes reproduccions d'un boix de Dürer, d'una pintura de Van-Dyck, d'un gravat de la reunió del Parlament d'Irlanda, l'any 1780; d'un retrat de Mr. de Valera, president de la República Irlandesa, d'una escultura de Donatello, i escaentes il·lustracions de F. Pelegrí Ferrer.

Un veritable i exquisit extraordinari que es fa recomanar per la seva valua.

CATALANS D'AMERICA

Ha sortit el número 245 de la batalladora revista catalana de l'Havana «La Nova Catalunya», que porta escrits de: Ollindo Ferrer, Josep Pineda, Albert de Vilafra, Diaz-Capdevila, Fabrega i Amat, Domènec Gilart, Angel Guimerà, Jordi Català, Santiago Boy.

ELS ARAGONESISTES

Dediquen el número 63 de la notable revista «El Ebro», que surt de Barcelona, a la memòria del cèlebre «justicia» Lanuza, amb treballs de Gaspar Torrente, Braulí Luna, Juli Calvo Alfaro, Maties Pallarès Gil, J. Millet Simon, Joan del Cinca, M. Pérez Jordà.

Aquesta és la frase terrible amb què us contesten sempre a Madrid quan demaneu que resolguin algun assumpte en el qual teniu interès: «Se está tramitando...»

I així passen les setmanes i els mesos i els anys moltes voltes: sempre tramitant. «Informe la Sección», «Oigase al Negociado», «Pase a la Asesoría», «Dictamine el Consejo de Estado»... I per anar l'expedient a cada un d'aquests centres s'ha de dictar una Reial Ordre; i per a recollir la firma de la Reial Ordre es passen molts dies; i per a trametre-la a aquell a qui va dirigida — encara que esgüi al mateix edifici — s'emporten setmanes; i l'estudi i la consulta i la redacció i la firma de l'informe necessita mesos...

Es inútil que els diguen que l'assumpte és urgent; és inútil que els feu veure que hi ha un terme fatal, passat el qual la resolució ja no serveix de res; és inútil que us escarressen per a convèncer-les que estan sofrint greu perjudici interessos sacratíssims, o que van passant moments únics... «Se está tramitando...»

El «tramite» és l'arma més terrible amb què vos combaten, és l'element d'obstrucció i de destrucció més formidable. Quan els convé que una cosa no es resolgui, inventen nous informes i noves consultes i nous assessors... I quan, esgotat ja tot el repertori, veuen que l'interessat no es dona per vençut i insta encara, aleshores acuden al tràmite més diablic que tenen inventat: «Se ha perdido el expediente». I en preguntar vesatres, astorats, obrint uns ulls com unes taronges, què es fa en un cas semblant, us diuen: «Hay que reproducir el expediente», la qual cosa vol dir tornar a començar, tornar a fer tot allò que fins allavors s'havia fet.

I així van morint les energies d'una raca, ofegades sota una muntanya d'expedients.

Jo l'he vista, aquesta muntanya, i n'he quedat esborronat. Jo em creia que tota la paperassa que produeix l'administració, passats alguns anys, era cremada, destruïda, sense que deixés rastre, perquè la posteritat no s'assabentés del que molts d'aquells expedients amaguen, perquè no s'enrogessin de vergonya les generacions venidores al poder comprovar que es passaren anys i més anys en que l'Estat no féu més que estar espantat tots els senyals de vitalitat i força que donava la raca, per a llençar immediatament contra elles tota la

seva complicadíssima organització, per a ofegar-les amb tonos i més tones de paper.

Però m'equivocava. L'expedient, aquest símbol de la decadència d'Espanya, és venerat. Se'l mira i atalla durant els llargs anys que s'està tramitant; i quan ja no serveix, quan ja tothom s'ha cansat d'instalar-lo, quan s'han mort tots aquells a qui podia interessar, llavors, lluny d'esser cremat o destruït, l'expedient és enviat a un immens Palau, a un edifici esplèndid, grandios, inacabable, i allí se'l guarda com una reliquia, sotmès a tractaments especials perquè la pols dels anys no el faci malbé, se li presta culte.

«Archivo general central del Reino», s'anomena oficialment aquell edifici; el «Temple de l'expediente», valdria més dir-ne. És un veritable Palau encantat. Setanta vuit immenses sales, d'arresonats magnífics, de filigranes arquitectòniques admirables... i en elles no hi trobeu res més que expedients. Ni una cadira, ni... sols expedients, tones d'expedients, quilòmetres d'expedients, hi ha els expedients que ha produït l'Espanya oficial en dos segles!

I perquè correngui i d'altre qui més, perquè produeixi impressió més profunda i perdurable, aquest Palau s'ha situat fora de Madrid, en una de les ciutats solitàries de la trica planària castellana.

La famosa tomba dels Reis impressiona doblement per trobar-se a l'Escurial. Posada a Madrid no produiria pas igual sensació d'esglai i aplaunament. Així mateix el Palau dels expedients, que passaria desapercbut en un carrer de la capital, omple de tristot l'esperit, perquè és la nota sortint d'aquella Alcala d'Honores, famosa en altres temps i en la qual avui tot us parla sols de la grandesa passada.

Sembla escollit el lloc. A l'un cap de la població l'estàtua de Cervantes us recorda que allí nasqué qui immortalitzà una llengua i la féu arribar als cims més enlairats de l'esplendor i la glòria. I a l'extrem oposat, l'immens Arxíu us diu que ha vingut a posar la magnificència d'aquella llengua. Emancipats els pobles que la parlaven, més enllà de la mar, en plena d'avallada, cap a la decadència, una literatura i un teatre en altre temps gloriosos, avui sols floreix exuberant en la prosa antipática de l'expedient administratiu.

J. VALLES I PUJALS

UNA PUBLICACIO AMIGA DE CATALUNYA

Hem rebut ja dos interessants quaderns de la «Revista política parlamentària i financiera», que es publica a Madrid, carrer de Sant Marc, 42; «Renacimiento». El seu text és tan selecte com variat. Per les columnes d'aquesta publicació desfilen les nostres autoritats polítiques, parlamentàries i financieres. El tercer número conté un profund estudi militar del general Primo de Rivera; un assaig sobre autonomia universitària del catedràtic del doctorat de Medicina de la Universitat Central, doctor Rodríguez Pinilla; un article sobre la reforma del Senat, del senyor Royo Villanova; una crònica financiera de Sanchez; bibliografia de llibres polítics, de Sanchez Rojas; la vida parlamentària del mes de desembre; etc., etc. Dirigeix aquesta publicació l'exdiputat a Cortes senyor Anton del Olmet, i figura com a sots-director el nostre col·laborador i amic En Sanchez Rojas, tan amic de Catalunya i dels seus homes.

En el pròxim número de «Revista política parlamentaria y financiera» s'inaugurarà una crònica de Catalunya, i per les seves pàgines desfilaran els noms prestigiosos de Cambó, Ventosa, Bofill i Matas, Pellicena, etc., etc.

Amb el començament de l'any coincideix la col·laboració de Juli Senador Gómez per a temes agraris, les de Lluís de Zulueta, Alvar de Albornoz i Fernández de los Rios, per a temes polítics; la de l'economista Bernis per a temes financiers, i finalment les de Valentí Camp, Ruiz i Porta, Pinilla Fornell i altres de Catalunya.

Nosaltres saludem aquesta publicació amb tot respecte, perquè ens ofereix garanties que el nostre plet serà jutjat amb serenitat i amb imparcialitat.

Els telèfons i la Mancomunitat

La Societat Econòmica Barcelonense d'Amics del País ha tramès al ministre de la Governació el següent telegrama:

«Excm. Sr. Ministre Governació. — Madrid. — Per considerar-ho altament convenient a l'interès públic, la Societat Econòmica Barcelonense d'Amics del País sol·licita de V. E. es serveixi concedir a la Mancomunitat Catalana l'exploració del servei telefònic de Barcelona. — President Joan Garriga Massó; secretari, Josep Agell Agell.

Les obres de l'Apel·les Mestres

L'editor barceloní Salvador Bonavia ha començat a publicar una edició popular de les obres de l'eminent poeta Apel·les Mestres, amb la qual tots els devots de l'autor de «Margarida» podran tenir en llur biblioteca la còpia producció del popular artista.

Els quatre volums que han sortit ara de cop i volta són «Notes de color» (fulls d'àlbum), «L'Ànima enamorada» i «L'anacoreta» (els dos poemes formen un volum).

«Mascarada» (poema dramàtic).

«Margarida» (poema).

Es venen al preu de vés pessetes volum

L'actualitat social

CRIDES

Per l'últim de l'Oest es crida per a comparèixer a judici a Joan Josep Martí Lahoz, vidrier, domiciliat darrerament a la plaça del Centre, 5, pòdiga; Marian Teixidó Jordà, vidrier, domiciliat darrerament a la plaça del Centre, 1, tercer, esquerra; i a Ramon Codina Ducal, mossaltes, domiciliat darrerament a aquesta, Comtes de Bell-Lloch, 178, barraca, processats per tenència d'explosius.

ELS PRESOS GOVERNATIUS

En el que resta de setmana seran posats en llibertat, segons sembla, don nombre de presos governatius.

També es diu que aviat seran portats a Barcelona alguns dels que es troben a la Mola, de Mahó.

TELEGRAMES

S'han cursat els següents telegrams:

«Majordom Major de Palau. — Excel·lentíssim senyor. — Associació Professional de Cambrers i Guinera d'Hotels i Cafes Restaurants Sindicat Lliure desitgen elevi respectuosament a S. M. testimoni agraïment obres honorats Barcelona per encertada i brillant actuació governador civil, desitjant brillantment continuï davant càrrec que tan dignament dirigeix per assolir pacificació social Barcelona aspiració de tota la massa obrera catalana.

Per l'Associació Professional de Cambrers. — El president, Joan Palau; el secretari, Miquel Termes. — Per l'Associació Professional de Guinera: El president, Artur Rabella; el secretari, J. Valls Parrellada.

«President del Consell de ministres. — Excel·lentíssim senyor. Associació Professional de Cambrers i Guinera d'Hotels, Cafes, Restaurants, Sindicat Lliure a V. E. es dirigeixen per

a donar-li compte brillantíssima festa inauguració nou local social amb assistència autoritats i president honorari senyor Martínez Anido, presentant-li a V. E. obres aquesta associació dia tan memorable per a ella és digni donar forma jurídica a peticions que té elevada a ministeri Treball per a entrar normalitat social aspiracions obrers conscients de Barcelona.

Per l'Associació Professional de Cambrers. — El president, Joan Palau; el secretari, Miquel Termes. — Per l'Associació Professional de Guinera: El president, Artur Rabella; el secretari, J. Valls Parrellada.

ELS HOTELERS

S'ha constituït la comissió mixta d'amos hotelers i de dependents d'aquests establiments.

Una delegació va estar al Govern civil a portar a mans del governador l'acta de constitució.

DELS DIES DE FIRES

El Grup de Dependents Detallistes del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria es felicita de la bona acollida que donà el comerç de Barcelona als darrers acords dels Comités Paritaris, puix encara que molts patrons no volgueren acceptar les hores extraordinàries que els dependents s'ofereixen a treballar, o sigui fins a les vuit del vespre, el diumenge, dia de Nadal, totes les botigues restaren tancades, esperant que succeïssin igualment el dia de Cap d'Any.

Aquesta bona harmonia que sembla que ha arribat a regnar entre els nostres patrons per a satisfer les justes peticions dels dependents, fa que sensa coacció ni violència de cap mena, es puguin fer transformacions dintre la nostra vida comercial, benèfiques per a tots.

vida, i li dec, també (no puc negar-ho), una pila de coneixements, que si no hagués estat per ell no els tindria. En el curs dels meus estudis n'he hagut d'aprendre moltes, moltíssimes, de coses, però n'hi ha moltes d'altres que sinó fos per ell, no les sabria pas.

El que ens diu, sempre és veritat: no es pot equivocar. Li exigim, entre moltes altres coses, el do d'infalibilitat, i, malgrat tot això, malgrat dels molts titols que reuneix perquè el llegim amb respecte i atenció, no n'hi ha poca ni gaires que del període nomenat en llegir els anuncis i els espectacles. No saben llegir res més!

— Doncs, perquè el tenim el periòdic —, li deia jo, a un individu que era d'aquests que hem dit.

— És que jo, el diari, només el compro pel paper, per això tinc «La Vanguardia», que és el que en té més, de paper.

I jo, que no em vaig poder aguantar davant d'aquell pobre home, vaig dir-li, entre indignada i compassiva: — Jo, si fos de vostè, el compraria a pes de paper; li sortiria més a compte.

I, com que per la cara que vaig posar-li va conèixer l'efecte que les seves paraules m'havien fet, gosa a preguntar-me:

— I, per què m'ho diu, així?

— Li dic pel seu bé, en primer lloc, perquè si ho fes així el paper li sortiria més barat, i perquè, com que els diaris que compraria serien endarrerats, no es «causaria» llegint ni els espectacles ni els anuncis, que, segons tinc entès, cap falta li fa.

No sé si el vaig convèncer, però dient-ho primer a ell, i repetint-ho avui en aquestes columnes, em sembla retre un tribut de justícia al que, totser per herència, tant estimó i admiró: el periodisme.

Josefa LLANAS RIBOT

Els Pomells de Joventut

Bella florida

a Santa Eulàlia de Provençana.

S'acaben de constituir a Santa Eulàlia de Provençana, població barriada de l'Hospitalet de Llobregat, quaranta dos Pomells de Joventut, responnent a la iniciativa del reverend senyor Josep Delix, el qual regira, a goig de tots, la tinença parroquial, secundat en tan lloble tasca pels mestres nacionals Na Concepció Hortal i don Pau Grau, i el director de l'Escola Model de Sant Lluís, don Enric Eràs Puig.

Aquests Pomells han estat formats amb elements del Patronat de Santa Eulàlia i alumnes de les esmentades escoles, en nombre de més de 500, entre els quals hi havia, des de fa temps, un gran entusiasme per la institució dels Pomells.

Els Pomells de Provençana han estat aprovats pel Directori i inscrits en el Registre amb els següents títols i números:

Número 306. El Bruch. — 307. Avant. — 308. La Senyera. — 309. Iris de Pau. — 310. Forta nissaga. — 311. L'Atlantida. — 312. La mare Patria. — 313. Dolça Llar. — 314. Espiga. — 315. Llac de Germanor. — 316. Portalesa. — 317. Visca Sant Lluís. — 318. Caritat. — 319. Visca Sant Jordi. — 320. Prudència. — 321. Fe. — 322. Romani. — 323. La Llum del Cel. — 324. Sol naixent. — 325. Horitzó. — 326. Estel del matí, de joves. — 327. La Santa Muntanya de Montserrat. — 328. Tot Roselles. — 329. Humils Violetes. — 30. Nostra Senyora de la Salut del Llobregat. — 331. Roser blau. — 332. Caputxeta. — 333. Ginesta. — 334. Visca Santa Eulàlia. — 335. Morena de la Serra. — 336. Rosa d'Abel. — 337. Liri Blanc. — 338. Estels dels catalans. — 339. Liri blau. — 340. Immaculada Concepció. — 341. Modèstia. — 342. Noblesa. — 343. Innocència. — 344. Verge de la Vall de Núria. — 345. Nou Escit de Provençana. — 346. Perseverança de Provençana. — 347. Puresa de Provençana, de senyoretes.

Protecció a la infància

La Junta de Protecció a la Infància ha celebrat sessió plenària, sota la presidència d'En Francesc d'A. Bartrina, primer, i del governador, senyor Martínez Anido, al final.

El senyor Bartrina, en pendre possessió del càrrec de la vicepresidència, té frases de gran elogi pel vicepresident sortint, En Josep Monégol i Nogués, persona de rellevants mereïments i d'abnegada voluntat per tot el que es refereix a obra benèfica,

La campanya del Marroc

LES BAIXES DE BENI-AROS

Heu's aquí les baixes sofertes per les forces espanyoles a Beni-Aros:

Les de les columnes de Ceuta són 140, com segueix:

Morts. — Capità de regulars de Ceuta, don Marian Valdiversa, i tinent del mateix cos, senyor Andujar; sargent don Nicolau San Martín, quatre soldats espanyols i 21 indígenes.

Ferits. — Regulars de Ceuta: comandant don Josep Ferrer Jiménez, molt greu; capitans don Manuel Vierna Trápaga, greu; don Pau Martínez Alonzo, greu; i don Joan Mendoza Iradier, greu; tinent, don Eduard Gaya, menys greu; i alferes Torrandella, greu.

Regulars de Tetuán: tinent don Manuel Peñarredonda, greu.

Mehalla xerifiana: capità don Bartomeu Pons, menys greu.

Pèlícia indígena: capità don Benigne Martínez Portillo, greu; tinent: don Frederic Galbis, greu; i don Antoni Sáenz de Buruaga, greu.

Terc d'estrangers: comandant don Joan Josep Linters, greu.

Regiment de Ceuta, núm. 60: comandant don Andreu Pérez Pastor, greu; i tinent, don Cebría Ruiz, greu.

Estat Major: comandant, D. Eduard Casas, greu.

Lancers del Príncep: alferes don Jesús García Zavalla, greu.

Tinent veterinari, don Faustí González, greu.

De tropa europea hi hagué 35 ferits i el restant de les baixes fou d'indígenes.

Les columnes de Larraix tingueren 99 baixes; d'elles, tres soldats morts, vuit oficials i 29 ferits, i 5 indígenes, també ferits.

Foren:

Regulars: capitans don Joan Aisa, i don Carles Rubio, greus; i tinent don Manuel Santamaría, greu.

Catalunya: capità, don Carles Rodríguez, greu.

Artilleria: capità don Felip Gómez Acebo, greu; i tinent senyor González Leiva, greu.

Pèlícia: capità don Lluís Moliner, greu; tinent senyor Urzúiz, greu; sargent don Carles González, greu; i interpret don Antoni Pinto, greu.

Resulta mort el sargent de policia don Joan Jurado.

DE SANT PERE DE TORELLO

El Foment Català de Sant Pere de Torelló va iniciar una subscripció en pro dels minyons fills d'aquella parroquia, que són a l'exèrcit d'Àfrica.

La subscripció ha produït 591'30 pessetes, les quals seran trameses en partides de 25 pessetes, a cada un d'aquells soldats, que són set.

INICIATIVA MARICEL

Llista núm. 57 de donatius rebuts: 25 grosses d'agulles, 20 grosses d'imperdibles; cinc grosses de didals; dues caixes de llibres; 25 dotzenes de mitjons, dues llanes de penes; quatre quilos de xocolata; 2.000 «chicoretas», 25 quilos de figues; 12 «petos» dobles, i 131'50 pessetes.

Municipi

AVIS

Per assabentar-lo d'un assumpte que li interessa es prega a don Josep Minguet, pare del caporal Amadeu Minguet (tercer regiment d'artilleria de muntanya), de passar per la Direcció de la guardia urbana.

SUSPENSIÓ DE L'ORDINACIÓ SOBRE LA DIRECCIÓ DEL TRANSIT RODAT A LA PLAÇA DE CATALUNYA

Havent de començar-se a mitjan gener les obres per adobar el paviment de la Plaça de Catalunya, tres comprès entre el Portal de l'Angel i el Passeig de Gràcia, l'Alcaldia ha suspès, fins que estiguin aquelles terminades, la disposició donant al transit rodut, excepte als tramvies, una sola direcció a la dita plaça.

EXPOSICIÓ DEL PADRO D'ARBITRIS

El Negociat municipal d'Ingressos fa avinent que han quedat exposats a les seves oficines els padrons per al pagament de l'arbitri sobre: mostres penjades, inspecció de «vados», de voreres, vales i cortines en pisos, anuncis sobre rajoles, anuncis sobre plaques als portals, anuncis fixos a les façanes, aplacats de marbre sobre façanes, socols i apadons, marquesines, caixons rètols, bateries de llums, vales i cortines en botigues, rètols de banderes, tols corresponents a l'exercici actual.

Els interessats poden sol·licitar les rectificacions que estimin convenientes dintre del terme de deu dies, en la intel·ligència que les inscripcions no reclamades es tindran per fermes i consentides.

VENEDORS CASTIGATS

A proposta de la presidència de la Comissió de Proveliments l'Alcaldia ha imposat multes de 25 pessetes, per infracció del disposat relatiu a subsistències, a Rosa Manau, concessionària del lloc núm. 425 del mercat de Santa Caterina; Isabel Valero; dels llocs números 393 i 394 del mateix mercat; Vicens Turull, Ferlandina, 59, i Francesc Vila, Lluna, 39, i altra de 10 pessetes a Pere Farré, del carrer de Ponent, 34.

VISITES. — ELS HIDRO-AVIONS DE MALLORCA

Han visitat l'alcalde el tinent d'alcalde de Palma de Mallorca, senyor Barceló, i el president de l'Aero-Marítima Mallorquina, per a interessar-li interposi els seus bons oficis prop de la Junta d'Obra del Port, a fi que aquesta assenyali lloc per hangars per a l'establiment definitiu de la línia aèria Barcelona-Palma.

També el complimenta el diputat a Cortes senyor Pla i Daniel.

Del natural

Tipus i costums

Amb aquest títol comencem avui una sèrie d'articles, que no sabem quan s'acabarà ni de quants articles constarà.

Es clar que la matèria no ho és de les que diuen prou, perquè de tipus i costums n'hi ha més que un foc no en cremaria. De material, doncs, per a treballar, no ha de faltar-nos, i de bona voluntat, per part nostra, tampoc.

Mentre el públic em correspongui rebent els meus articles, encara que només sigui amb interès, jo ja em donaré per satisfeta. Es més: si durant el curs d'aquesta publicació algun o alguns dels meus llegidors desitgen que en alguns dels meus articles tracti de determinats assumptes, siguin aquests els que siguin, que es molesti a dir-m'ho, que jo, amb el major gust, procuraré complaure'l.

Al que no puc de cap manera comprometre'm, és que surtin cada tant o quants dies, Descomplant les hores que indispensablement dedico al descans, me'n queden ben poques de lliures, i si bé és veritat que l'escriure constitueix per a mi la meua ocupació favorita, n'hi ha moltes d'altres, d'ocupacions, que, imposant-se, no puc deixar-les endarrera.

Quedem, doncs, que jo escriuré per a aquestes columnes, sempre que pugui, i quedem també que el públic en pendrà la bona voluntat, cosa que ja des d'ara li agraïx.

Comencem pel que em va inspirar aquesta sèrie.

EL PERIODISTA

Totser per haver vist tant de prop la seva vida, me'l fa veure com el fos un home diferent de tots els altres.

L'haver-ho estat el meu pare (q. a. c. s.), de periodista, deu influir-hi prou, perquè jo havia sentit per ell una profunda admiració i, de vegades, fins veneració i tot.

Una de les qualitats que més li admirava és la resignació amb què se sap pendre la vida. Ni del públic (parlo en general) li reconeix el seu mèrit, ni agraïx els seus esforços.

Que una màquina vagi de nit i de dia, sense parar mai, ho comprenc; enrufant-li el corrent o procurant que la caldera no deixi mai de bullir, i que les rodes finguin sempre l'ort que necessiten, «ja està fet el miracle».

Però que el cervell d'un home faci el que fa la màquina, em sembla mentida que ho pugui resistir sense ésser víctima d'una explosió, com ho pot ésser la màquina al més petit descuit.

Quan veig un periodista, ja d'edat, qui diu periodista, diu qualsevol altre intel·lectual, que s'hagi de guanyar la vida a costa del seu cervell, em faig l'efecte de trobar-me davant d'un heroi, que, per tal com passa desapercebut per a la major part dels homes, sem fa encara més interessant.

Hi ha molta de gent que les coses només les sap mirar amb els ulls de la cara, i que, per tant, només pot apreciar-les, segons el que ells li'n diguin. No hi saben «veure» de cap més manera! Aquests, que per desgràcia són molts encara, sabran reconèixer un treball que ells «puguin» i «siguin veure», un treball que ells mateixos puguin veure com creix.

Un article, per a ells, no és res; no té cap valor. Encara que per a fer-lo s'hagin hagut d'omplir unes quantes quartilles... què vol dir això? Si és tan petita una quartilla, per a aquesta classe de gent és molt més difícil i «pesat» tirar una paraula a terra a cops de martell, que no omplir les columnes d'un periòdic a «cops de cervell».

El periodista fa com la màquina: no para mai, ni de nit ni de dia, i fins quan el veiem passejant o caminant, que no és igual, el seu cap també funciona: sempre se'l veu preocupat.

Si encara no sap el que ha de dir als seus llegidors, està capficat, pensant en el que els dirà, que no els ho hagi dit encara, o que no ho hagin dit els altres.

Si ja ho sap, el que els ha de dir, aleshores la seva preocupació és pensar com l'embarassarà, com el coïrà, i sobretot com el repassarà l'article, perquè no hi falti ni sobri res; i quan encara no té temps d'haver-ho aconseguit, torna a començar de cap i de nou, preparant-se per a un altre article. Unes quantes gotes més de cervell, calgués damunt d'un tros de paper!

I encara hi ha qui diu, parlant del periodista: — N'ha d'ésser molt, de còmode, això de viure sense treballar. — Quin sarcasme!

A aquest home li devem molt. Perlo per mi, naturalment, per mi i en nom de tots aquells que, respecte al periodista, pensin com penso jo.

Jo, per la meua part, he de confessar que li'n deu molt de bons moments: li dec l'haver-me distret quan he passat algun contratemps d'aquells que tan sovint ens brinda la

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Simeó Muguerza i Sáenz

Ha mort el veterà periodista, director d'«El Diario del Comercio». En Simeó Muguerza i Sáenz.

El distingit economista i publicista nascut a Laguna de Cameros l'any 1851. Estudià el batallerat a l'Institut de Logronyo i després ingressà al cos de Correus. Sense abandonar el seu curs a la Universitat les carreres de dret i Filosofia i Lletres.

Fou professor de Geografia, Història Universal i d'Espanya, del Col·legi de Sant Tomas, que també dirigí, essent, durant més de 20 anys, professor privat de totes les assignatures de Dret.

Fera molt anys que era director d'«El Diario del Comercio», i de l'edició comercial de «Mercurio», comptant entre les seves obres les següents: «República Argentina», «Presente y porvenir del comercio hispano-argentino», «Chile» (bosquejo histórico, geográfico, estadístico y comercial), «El Salvador», «Colombia», «Tratado de comercio con Rusia», «Monografía de la exportación vinícola», «Nuestra exportación a Rusia», «Fernando Poo», «Exportación frutera», i «Valencia, Bilbao y Londres».

Fera algun temps que estava delicat de salut, no apareixent la seva firma a les columnes del contracte amb l'assiduitat que durant vint anys havia fet.

La seva il·lustració i competència anava acompanyada amb la seva bonesa.

Descansi en pau i robí la seva família i la redacció d'«El Diario del Comercio», l'expressió del nostre condol.

Els processos per despatxar receptes falses

El diputat a Corts per Tortosa senyor Martínez Villar ha prestat declaració en el procés que va originar amb les seves declaracions al Congrés, dient que havia redactat receptes fantàstiques i que foren despatxades en algunes farmàcies.

Després ha visitat al President i Fiscal.

Relatives amb aquesta qüestió hi ha tres jutjats que instrueixen diligències.

Un enterrament

El sepeli d'En Jaume Mercadé i Riba anunciat per a demà al matí tindrà lloc a dos quarts d'onze i no a l'hora que es diu en l'esquela de la primera plana.

Concurs de fotografies

La Comissió organitzadora del Concurs de Diapositives Estereoscòpiques obert al Reial Cercle Artístic ha previst a quants pugui interessar, socis o no socis, que demà passat fixi el terme que va ésser prorrogat per a l'admissió de Diapositives, podent presentar-se a la secretaria de l'elemental Cercle Artístic, situat a la Rambla d'Estudis, 6, fins les vuit del vespre.

PENINSULA

DE LA PRESIDENCIA

Madrid, 29, 2 tarda.

El sots-secretari de la Presidència ha manifestat avui que s'havia rebut un telegrama de la Societat de Cambrers de Barcelona demanant al Govern que aprovi les conclusions de l'última Assembla celebrada per aquella entitat.

Ha afegit el sots-secretari que havia estat a la Presidència una comissió de subalterns dels ministeris per a sol·licitar del senyor Maura millores econòmiques.

DE GOVERNACIO

El ministre de la Governació, parlant avui amb els periodistes, ha manifestat que la detenció dels 8 obrers del carrer de Pizarro obri a que es tractava d'individus pertanyents a una societat clandestina de metal·lúrgics.

D'aquests detinguts tres foren posats a disposició del jutjat, altres tres en llibertat i un quedà detingut per portar armes sense l'oportuna llicència i seguit així fins que pagui la multa corresponent.

Ha afegit el ministre que el governador de León nega que estiguin an-

vaga els obrers de la Siderúrgica de Ponferrada.

Han presentat petició de millores als obrers i es realitzen gestions per a evitar que sorgeixi el conflicte.

El comte de Coello ha negat que el Govern tingués el projecte de nomenar alcalde de R. O. Preciament —ha afegit— el Consell acordà el contrari.

EL COMERÇ A CANARIES

Aquesta tarda es reuniren al ministeri d'Estat els ministres de Finances i Estat amb els assessors tècnics per a tractar de la situació del comerç de les illes Canàries com a conseqüència de les últimes mesures aranzelàries adoptades per França.

L'ALCALDIA DE MADRID

En la sessió de l'Ajuntament d'avui la majoria dels regidors en nombre de 25 votaren a favor del marqués de Villabragima per al càrrec d'alcalde de Madrid, però com que la majoria absoluta són 36 l'elecció no és vàlida i la votació haurà de repetir-se demà.

El senyor Serrano Jover ha obtingut 19 vots.

LES MINES D'ALMADEN

Al ministeri d'Estat han facilitat avui la següent nota:

«El dia 31 del corrent mes acaba el vigent contracte de la casa Roschil i Fills, de Londres, per a la venda en comissió de mercuri de les mines d'Almaden».

El dit contracte fou celebrat en 1911 per un termini de deu anys.

El Govern ha cregut convenient que a partir del primer de gener de 1922 la referida venda sigui feta directament pel Consell d'Administració de les mines d'Almaden i Arroyanes, que va funcionar des de 1918 i a càrrec del qual està l'exploració de les dues propietats. Així ho disposa el decret de 21 de l'actuel publicat a la «Gaceta» del 23.

Per aquest R. D. del qual pot dir-se que obre una nova etapa en el règim de les mines d'Almaden, ja que durant molt temps ha tingut la casa Roschil per disposicions governatives o legislatives el privilegi de la venda en comissió del mercuri produït en aquelles, s'atorga al referit Consell la major suma possible de facultats per a la venda del dit producte, autoritzant-lo, inclosa per a celebrar acords amb altres productors d'argentum a fi de fixar preus mínims de venda durant un període que no excedeixi de sis mesos.

Per a realitzar aquests acords per a major termini serà precisa l'autorització del Govern.

En els casos que s'arribi a tals convenis haurà d'exceptuar-se d'ells la quantitat de mercuri que es consideri suficient per al consum de les indústries nacionals, la qual haurà de ser venuda amb una bonificació que assignarà el Consell respecte el preu convingut amb els altres productors.

Iguals facultats s'atorgen al Consell per a la venda dels productes de la mina Arroyanes.

LA QÜESTIO ARANZELARIA

Madrid, 29, 4'15 tarda.

El cap del Govern telegrafà ahir al ministre de la Guerra, preguntant-li la data, almenys aproximada, de la seva tornada a Madrid. Si aquesta es retardés alguns dies, s'ajornaria la celebració del Consell, i entretant, el president i ministres, en unió dels assessors tècnics, senyors Flores de Lamus i Posada, iniciaran una sèrie de reunions al ministeri de Finances, dedicades a l'estudi de les modificacions més essencials introduïdes als aranzels.

FRANÇA I ESPANYA

«El Sol» explica per què no ha vingut el delegat francès per a gestionar la represa de les relacions comercials, l'arribada del qual estava anunciada primer per al dia 21 de l'actuel i després per al dia 27 o el 28.

Diu que el començament de les negociacions ha quedat suspès indefinidament perquè «ha complicat l'assumpte dels ports francs».

A Melilla, Ceuta i Canàries les mercaderies franceses no paguen drets aranzelaris, però França, en el moment de rompre's el «modus vivendi», establí, per a les procedències d'aquelles ports, els drets generals amb una sobretaxa que pot arribar a un 80 per 100 del valor de la mercaderia.

Abans de la ruptura havia ja fet el Govern espanyol a França algunes consideracions sobre la situació especial dels ports francs i havia ofert

no alterar el règim especial si França modificava el tracte als nostres productes procedents de Ceuta, Melilla i Canàries.

Francia contestà que no podia establir diferències entre uns i altres territoris espanyols i feu altres arguments.

Aquesta conducta del Govern francès podia contestar-se de tres maneres.

L'una era contestar al decret francès de 3 de desembre d'una manera general gravant les importacions franceses amb un recàrrec sobre la tarifa general, que pogués ser «ad valorem», semblant al francès, i, doncs, imposar un aranzel especial d'exportació de certs productes (pells, crins, llana, polpes de fruites, safra, sofre, pirites, «cotxinilles» i alguns minerals que França, malgrat la ruptura, ha deixat exempts de drets, per ser necessaris a indústries bàsiques franceses).

El nostre Govern s'abstingué de moment d'adoptar aquesta determinació, per a no fer més vivants les relacions.

El segon sistema era suspendre el règim de ports francs per a les mercaderies franceses; és a dir, aplicar l'aranzel de duanes exclusivament a les procedències franceses.

Podia basar-se aquesta mesura en el mateix argument de França, que no és convenient fer diferències entre uns i altres territoris.

També el Govern rebutjà aquest sistema, perquè pogués ser un precedent per a restringir alguna la franquícia aranzelària que regia en aquells ports.

Quedava un tercer camí: prohibir l'entrada de les mercaderies franceses als ports de Canàries i Marroc.

Al cap i a la fi, aquesta era la contestació equivalent a la mesura presa per França contra els fruits de Canàries, l'entrada dels quals a la vena nació quedà de fet anul·lada per la quantitat de les càrregues i sobretaxa que pesen al seu damunt.

Però Espanya, en imposar aquesta prohibició, també deixà lliure el camí per a permisos especials d'importació, criteri que no observà el Govern francès.

Aquestes mesures del Govern espanyol han donat un nou pretext per a l'ajornament del viatge del delegat tècnic francès.

Es va dir primerament que aquesta mesura significava la prohibició del transit de mercaderies franceses per al Marroc a través dels nostres ports francs, quan l'únic que es prohibia era el comerç d'importació.

Llavors França observà que la importació no es pot prohibir en temps de pau i significa un marcat intent de ruptura.

El nostre Govern va fer veure que la prohibició no era total, sino local, per a Ceuta, Melilla i Canàries, i sols com a resposta al que França feia amb les procedències d'aquests ports, i que al·legaria la prohibició així que França millores el seu règim en les nostres mercaderies.

Així estan les coses.

Francia es nega a trametre el seu delegat, i sembla que afegirà ara que aquest delegat no podrà fer labor eficaç fins que no estigui acabat el nostre nou aranzel.

Estranya raó, perquè precisament (legeixi's el Llibre Roig), França ens criticava, abans, no voler entrar en negociacions mentre l'aprovació de l'aranzel no donés una base per a un acord ferm i durader.

LES JOVENTUTS CÀTOLQUES

El cardenal arquebisbe de Toledo ha dirigit una carta-circular a tots els bisbes d'Espanya en la qual es recull una iniciativa del Congrés Internacional de Joventuts Catòliques celebrat a Roma el setembre últim per a crear a Espanya la Joventut Catòlica espanyola.

Prega als bisbes que procurin crear entitats locals que es confederaran després en un organisme nacional.

Segons aquest pensament, es preten que les associacions locals en altres països, integrades no solament per joves intel·lectuals, sino també per menestralis i camperols, es federin per diòcesis, agrupant-se les Federacions diocesanes en una gran Confederació Nacional.

Cada associació haurà de tenir un conseller, sacerdot. Se'n nomenarà un altre per a la Federació diocesana, i per últim es designarà el que porti el nom de conseller nacional de la Joventut Catòlica.

BANQUET

ESpanya i Puerto Rico

Madrid, 29, 5'15 tarda.

Al saló gran del Palacé Hotel s'ha celebrat a mitja l'audient banquet benemèritge al president de la Cambra dels Diputats de Puerto Rico, don Gaitó Coll Cuchi.

Han assistit a l'acte el ministre de Gracia i Justícia, senyor Francos Rodríguez, alguns representants dels països sudamericans, encara que amb caràcter purament particular, els ex-ministres senyors Andreu i Pérez Caballero, alguns al·lòctols i escriptors i una nombrosa representació de la colònia hispano-americana.

En nom de la Comissió organitzadora ha ofert el banquet don Rafael Hernández Uscra, qui ha remerciat les simpaties demostrades per Espanya a Puerto Rico.

El senyor García Martí, secretari de l'Ateneu, ha llegit una carta del president de l'entitat, comte de Romanones, lamentant no haver pogut assistir al banquet. L'Ateneu —afegix— s'adhereix a aquest homenatge.

L'ex-ministre d'Estat senyor Pérez Caballero recorda les paraules que el comte de Romanones va pronunciar a l'Ateneu respecte a la necessitat que Espanya segueixi una política d'amor amb les repúbliques sud-americanes, en harmonia amb el poble nord-americà.

El senyor Coll Cuchi accepta l'homenatge, no pel que a ell personalment es refereix, sino per demostrar clarament les moltes simpaties que el poble espanyol sent per Puerto Rico.

Es un país —afegix— molt petit, però tenim grans aspiracions.

Es refereix a un article periodístic en el qual es lamentava l'arrelgament de què en la conferència que donà l'orador a l'Ateneu sobre Puerto Rico no hagués aportat proves, i diu que aquestes proves poden trobar-se en la legislació portorriquenya.

En les nostres lleis podrà veure's —afegix— el grau de civilització del nostre poble. Hem acabat amb l'alcohol i amb els jocs d'azar. Hem creat un Institut de benestar social on el pobre ha pogut menjar i il·lustrar-se.

Dir que realment el comerç de Puerto Rico és el més gran del món.

Recorda que quan una Comissió de senadors americans anà a Puerto Rico per a estudiar les queixes dels portorriquenys, el cap del partit nacionalista, senyor Barceló, els digué que el què ells volien era únicament que Puerto Rico fos lliure.

Un senador nord-americà li contestà que si retreïssin la bandera dels Estats Units, Puerto Rico seria el poble més pobre de Sud-Amèrica, i el cap del partit nacionalista contestà: «Volem la llibertat, encara que ens morim de fam».

No sent el partit nacionalista —afegix— odi al Nord-Amèrica; el que sent és anhel purament espiritual.

Es mostra partidari d'un hispano-americanisme, fundat en interessos, no en retòrica, i advoca per la creació a Madrid d'un Palau de la Reia, on mitjançant oficines comercials i de navegació pugui el poble Sud-Americana entrar-se del que passa, el que representa i el que pot representar Espanya.

El senyor Coll ha estat molt aplaudit.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — En la visita que fe el ministre de la Guerra al Mulut abans d'arribar veieren a la vora oposada un automòbil voltat d'indíes.

Era el consol espanyol d'Uxia, don Isidor Cajas, que acompanyava a la senyora i filla d'Antoni Galán, les quals foren presentades al ministre de la Guerra.

Digueren que habitaven una casa pròpia de Zeluan quan la catàstrofe d'Annual, fent-los presoners els moros i portant-los al zoco d'Arkennu i després a casa de Ben Chelali, on foren rescatades pel consol, pagant per la senyoreta 3.000 pesetes.

La senyoreta parla perfectament l'arab i és agraciada i elegant.

Referí episodis ocorguts a Zeluan. Els periodistes li preguntaren al Zeluan tenia algua i queviures. Contestà que sí.

Se li tornà a preguntar que es rendiren i la senyoreta contestà: «Perquè el capità Carrasco es confià massa. Li digueren que Segangan s'havia rendit».

El senyor Argente, dirigint-se a l'Alt

Comissari, digué: «No havien de rendir-se».

El general Berenguer es limita a contestar: «Té la paraula el general Picasso».

La senyoreta afegí que els moros s'emportaren 19 dones i d'elles una se n'havia salvat tres.

Els senyors Cierva i Berenguer conferenciaren extensament amb el consol, el qual anuncià que els rebels es dirigien ara envers la frontera francesa, emportant-se alguns presoners, que podrien rescatar-se. Afegí que els rifenys en grans grups penetren a la zona francesa. Veieren uns 300 que es dirigien a Uxda.

El senyor Cierva cità el consol per a les no ude la nit, amb l'objecte de conferenciar més detingudament.

Després de conferenciar el ministre amb el general Cabanellas i el coronel Riquelme, tornaren a Melilla, arribant a les dues de la tarda.

Amb el senyor Cierva dinaren els generals Berenguer, Sanjurjo i Duguete, el periodista senyor Argente i els comandants de l'Alfonso XIII i del «Giralda».

Mentre el senyor Cierva visitava l'Hospital dels Docks, la resta de la comitiva, amb el general Burgoa, qui portava la representació de Berenguer, anà al zoco El Had, on s'efectuava la remesa d'armes dels de Beni-Sicar.

Occuparen sillons el general Burgoa, el senyor Argente i Abd-El-Kader.

Els voltants del campament presentaven un aspecte pitoresc, ocupat per molts indígenes i al voltant estenien de soldats de les posicions immediates.

Trescents cabileys amb armes, bosses de municions, gúmbes i pitols, anaren desfilant amb tipus variadíssims, des del moro ric vestit amb valuosos xilava, fins al rifeny mig despullat, i foren remeten les armes a la polleia indígena.

També remeteren un carro ple de municions de fòssil i granades d'artilleria.

La desfilada fou ràpida, a petita dels sotmesos, els quals semblen que en tornar al vespre a llurs pobles fossin objecte d'una agressió.

El total dels fusells remesos fou de 40.

El coronel Riquelme manifestà que pels de Beni-Sicar havien remès 1.700 fusells.

Abd-El-Kader obsequià els visitants amb un te.

El ministre de la Guerra visità les famílies dels presoners. L'entrevista fou molt llarga, referint-se la seguretat de que el Govern no deixa d'ella l'assumpte.

LA SITUACIO A PORTUGAL

Lisboa, 29. — En previsió de possibles desordres, la guàrdia republicana exerceix especial vigilància sobre certs organismes qualificats de turbulents.

A conseqüència de l'explosió ocorreguda a la Confederació General del Treball han estat practicades moltes detencions.

El cap del Govern ha repetit que estava disposat a mantenir l'ordre a tot preu. —Havas.

Lisboa, 29. — A causa de la indisposició que pateix el president de la República no se celebrà el dia primer d'any la recepció acostumada. —Havas.

Lisboa, 29. — Aquest matí han explotat diverses bombes en el local de la Confederació del Treball.

Les bombes han esclatat a les mans dels que les construïren. Han resultat dos morts i cinc ferits. —Havas.

SINISTRE MARITIM

Madrid, 29, 6'15 tarda.

Santander. — Prop del terme marítim de Suances naufragà el vapor «Conchi», de la matrícula de Bilbao, propietat de Casimir Zuzunegui.

El veler anava tripulat per cent homes.

Aquests es llençaren a un bot i es dirigiren a Suances, en el qual port no pogueren entrar, a causa d'estar tancada la barra per la molta mar.

El vigia de Suances els avisà i avisà a la comandància de Marina de Santander, d'on sortí un bot amb un pràctic que remolcà el bot dels naufragats fins a l'altre port.

No s'han hagut de doldre desgràcies personals.

El veler s'ha perdut totalment.

LES TERRES CATALANES

PERPINYA GIRONA TARRAGONA SABADELL LLEIDA

Les festes de Nadal.

— Lluides han estat les festes de Nadal d'enguany. Notarem pels carrers de ciutat i en els establiments de rifa una animació molt més gran que l'any passat. A les esglésies una concurrència nombrosa assistia a la Missa del Gall.

Els Cantaires Catalans van interpretar Nades a la Catedral, on fou executat el següent programa:

«Nadala», de mossèn Barragüé, mestre de Capella, pels Cantaires Catalans.

«Minut cretlen» (solo), d'Adam.

«Pastorets alberts», nadala, pels Cantaires Catalans.

«Deix anes sont venus ce soir» (solo), d'Augusta Holmès.

«La Vierge à la Croche», nadala de M. Daudet i G. Lemaire.

Els ressoptes foren divertits, i els Cantaires Catalans van cantar al ressopte-concert de la llotja.

Molts establiments varen quedar oberts tota la nit.

Nou confrare. — Ens anunciam la publicació, per molt aviat, d'un nou setmanal rossellonès, que dirigirà el jove escriptor Just Calveyrach, amb la col·laboració dels nostres amics Gabriel Blanc i Albert Janicot.

Portaria per títol «L'Evell Català», i, com la «Renaixença Catalana», seguiria un programa de defensa del regionalisme i de la tradició catalana, així com dels interessos econòmics rossellonesos.

Saludem amb plaer «L'Evell Català», que potser treurà la son dels ulls a alguns catalans massa massa endormiscats.

L'Almanac de «La Veu del Canigó». — Acaba de sortir l'Almanac de 1922 de «La Veu del Canigó», publicat pel bon escriptor rossellonès Horaci Chauvet, amb la col·laboració dels millors escriptors catalans de les nostres terres. Es totalment redactat en català i està per a donar una idea de la flonxa actual de les lletres rosselloneses.

Els escriptors del Rosselló hi han adoptat una ortografia unificada, que va s'inspirant del projecte d'En Carles Grandó, aprovat a l'Assemblea general del mes de setembre passat. Aquest projecte, sense descapillar cap dels fonaments de les normes mètriques de l'Institut d'Estudis Catalans, recull l'agratament dels nostres tradicionalistes en servir la Y dins els diftongs decreixents o en el cas de Y consonant entre vocals o de Y conjunció; en servir igualment H etimològica i les finals plosives en CH, T, P.

La Colla dels escriptors rossellonesos de l'Almanac, es presenta així al llegidor, apartada en ses regles, dia l'Horaci Chauvet, com agermanada és en ses aspiracions.

Donem de seguida el sumari d'aquest interessant almanac, luxosament editat per la impremta Comet, carrer de la Poste, a Perpinyà, delant per la setmana entrant l'anàlisi que no podria cabre avui en la nostra breu crònica:

Coberta d'E. Roger, de l'Escola d'Arts decoratives de Sevrès.

Concurs d'endevalles, amb premis. Calendari per 1922.

L'església de Ria (dibuix), Terrus. Enramament, per H. Chauvet.

Herbes medicinals. Crits de besties.

Folk-lore rossellonès: Carles Fari-Senyadores. Conjurs.

Ball. Flor de casa: Carles Grandó. Les relles catalanes: Joan Blazy.

El cant del terror: P. Franuts i Ayrol.

L'hort d'En Xixet: Horaci Chauvet. La font del Coral: Josep Gibart.

La por, hom mateix se la fa: Mir Nontoula.

El cant del gall: Lluís Salvat.

Golg dels ois: J. de Sant Salvador.

El gimenel: Josep S. Pons.

Records del reialme de Mallorca a Rosselló (1273-1344): J. Delpont.

Nit de Nadal i poesia. Garriga i Ribera: Joan Amade.

El llop i la guilla: l'Avi Lluís.

Golg en llor i alabanza de la trumantana: l'Ermida de Cabrenys.

La «Gallina» de la font del port: Enric Danoy.

L'adieu últim: Just Calveyrach.

El jou encantat: M. Jampy.

Nogues amb pe: J. Boratou.

Oda a Banyes d'Ariès: l'Esteve fi.

(Conferència de les 9 de la nit)

Es malalt, si bé sortosament no de gravetat, el senyor vicari capítular, doctor Matas.

Ha experimentat una lleugera millora, dins la seva gravetat, el fill del doctor Riera, president de la Diputació.

—El diputat a Corts pel districte, senyor Pla i Deniel, ha rems 50 pessetes per a la cavalcada que organitza l'Associació de Periodistes el dia dels Reis, a benefici dels pens pobres.

—A Ripoll, la Cooperativa Econòmica, els confiters i la casa Sirvent, han tramés 55 pessetes als soldats de la població que es troben al Marroc.

—La guardia civil de Mieres ha detingut el captaire de Saragossa Manuel Esquer, el qual ha confessat fur: comesos a la casa Capella, de Torn, i l'Hostalet, de Ras.

—Ha estat detingut D. R., acusada per la seva mestressa, Lluïsa Soris, de Figueras, d'haver-li robat un bitllet de 50 pessetes.

—Divendres se celebrà una vetllada a honor dels grans músics francesos Deodati de Séverac i Camille Saint-Saëns.

—El governador ha fet públic que aviat començaran les inspeccions de caràcter social, prevenint als patrons que tinguin en condicions llurs establiments i preparat el llibre d'inspecció, puix en cas d'ésser imposades multes, seran cobrades inexorablement.

Perquè un dia Pere de Fenollet: En Pere de Fenollet.

Neotologia. Llibres. Digu's així.

El Nadal dels noies. — Les famés de l'Asil Municipal (Crèche) van repartir la vetlla de Nadal als infants de l'establiment, vestidura i calçats, llaminadures i joguines, procurant-los un gran goig.

El senyor Denis, alcalde, i la senyora Pous, presidenta de l'obra, van pronunciar discursos molt aplaudits.

—Els Cantaires Catalans van organitzar una alegre vetllada familiar pels infants de les famílies dels membres actius i honoraris.

Hi hagué un bell arbre de Nadal i una distribució de dolços i de joguines.

A la Unió de les Dames de França. — Es va col·locar una lapida commemorativa en honor de les infermeres mortes o ferides a la guerra.

Discursos patriòtics foren pronunciat pel coronel Magnan, senyor Denis, batlle, i senyora Astruc, presidenta.

Tempestat. — Una turbonada de vent, bufant amb gran violència el dia de Nadal, ha malmet algunes plantacions.

El diluvium el vent es va apagar, però el cel va restar brumós, amb amenaces de pluja.

El 2 de gener, dia festiu. — Com el Cap d'any s'escau enguany un diumenge, el dia 2 de gener serà legalment dia festiu.

Exposició Delfau. — Les noves teles d'En Delfau no marquen cap nova orientació ni cap adaptació a les corrents modernes decadents; però ja en llur classicisme han adquirit una perfecció en els jocs de color i de llum que no tenien per ben definides en les obres anteriors.

Hem admirat particularment la transparència luminosa d'una «Cerdanya» al matí; tota la veritat dels quadros típics rossellonesos, la vella catalana posant fill a l'agulla, pintura encertada i plena de vida, i els retrats a l'oli, molt ben tractats.

El Nadal esportiu. — Com que els catalans havien fet la revella de Nadal ens oferiren contre Periguenx un joc de l'endemà de ressopte, i fou amb certa dificultat que aconseguiren la victòria amb 9 contra 8. Van jugar la pilota com d'ascaltres i no va ésser que la por de fer-se batre que els va deixondar una mica. Diumenge els campions de França van a París contra l'Olimpic. En Cot (3/4) i en Pascot (mitj) jugaran a l'Equip de França, contra els anglesos.

(Conferència de les 9 1/2 de la nit)

Divendres es possessionaran els vocals de la Cambra Agrícola Provincial votats el dia 18 del corrent. Són els següents: don Estanislau Teli, don Josep Compte, don Frederic Escoda, don Ignasi Castellà, don Jaume Forasté, don Joan Vallvé, don Lluís Ballester, don Rafael Fàbregas i don Francesc Bofarull.

—Diumenge, aprofitant l'estada de la cobla «Els Rossinyols», de Castelló d'Empúries, vinguda amb motiu de l'homenatge a l'arquebisbe Sagarriga, es ballaran sardanes al pla de la Catedral i a la Rambla de Pl Margall. Regna molt d'entusiasme entre el jovent.

—Havent ocorregut dues vacants de mossos de brigades, el nostre Ajuntament es proposa cobrir-les amb amics o parents, a la primera sessió vinent, puix temen que, si s'esperaven un xic, ja podrien posseir els regidors novellament absolts i no podrien fer el seu joc.

—A Conesa hi ha vacant la plaça de mitge, dotada amb 5.000 pessetes anyals, entre la quantitat consignada al Pressupost i la que reuneix una Junta de veïns per les «conducces». Les sol·licituds poden presentar-se fins al 26 del vinent mes de gener.

—Al Govern civil s'ha posat nota de presentació als Estatuts reformat de la Societat Agrícola de Cabra, la qual ha sol·licitat ésser declarada Sindicat Agrícola.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ. — Ha sortit el primer nombre d'un quinzenal humorístic que es diu «Xafarderies», tot ell redactat en català, i, com esmenta en son article, e presentació, va a «ssar el continuador d'altres periòdics que es digueren «Elit...», «Gatzara», «Joventut», etc., publicacions que naixen, viuen i moren en el termini d'un curs escolar, i que, si altres mèrits no pot atribuir-se, demostren el bon desig d'adquirir destresa en el difícil art periodístic, dels joves que «apleguen per a compondre tals publicacions, essent de llor que ho fagin en la nostra parla, i, pel cas concret, amb l'ait esperit vilanoví.

—L'Associació Na'urista anuncia una important conferència, la quinta del curs 1921-22, que entrà a càrrec de don V. L. Ferrandiz, del Sanatori de Glund (Suïssa), dissertant sobre el tema: «Com ens hem de portar amb un malalt de febre».

—La societat Centre Català celebrà Junta general ordinària per a l'aprovació de comptes i renovació parcial de la directiva, havent estat aquesta ratificada en ses components i cobrint una vacant existent el senyor En Francesc Puig i Font, regidor, que fou elegit per aclamació, mereixent molts elogis la tasca econòmica de l'actual directiva.

—L'Il·lustrat compatriota el doctor Enric Puig Sastre ha estat nomenat, en virtut d'ascens, farmacèutic primer (capità) de complement del Cos de Sanitat Militar, havent-se-li assignat l'antiguitat de primer de juliol de 1919. A les moltes felicitacions que està rebent amb tal motiu, preguem d'ajuntar-hi la nostra.

—Traidora malaltia, ha donat fi a la important existència del nostre compatriota don Andreu Roig, empleat del municipi, qui sempre sabé complir son deure a satisfacció dels seus superiors A. C. S.

—Renovem l'expressió del nostre condol a l'apesarada família, i de manera particular a son fill, el nostre bon amic l'ex-president de «Els Almogàvers», En Ramon Roig Tendero.

—Els freds d'aquests dies han estrallat en les hortes, on no han deixat cap mota de verdura primerenca per salut, de manera que, per proveir el mercat, ha estat precis que en vinguess de fora.

—Les societats van preparant-se per les solemnitats del vinent Carnestoltes; uns bulls escaducers que es van celebrant son com el tanteig que van fent per preveure l'èxit que assoliran les reunions en llurs salons, començant de bo de bo tothom, uns per cap d'any i altres per la vinent festa major de Sant Antoni fins arribar al deliri de les dues hores que clouen el Carnestoltes.

SABADELL

Aquests dies nades, un dels millors encisos del nostre poble ha estat el de visitar els pessebres que s'han aixecat a moltes cases particulars i en alguns col·legis de religiosos. Els amics nostres que han llancat la idea de restaurar aquest cristià costum bé mereixen un elogi fervorós. Perquè tot fent pessebres i tot cantant al seu redós es va refermant aquesta espiritualitat nostra.

No podem pas donar nota detallada dels pessebres que s'han muntat, perquè són molts i n'hi ha d'un gust exquisit.

Direm solament el fet que les cases que venen figuretes de pessebre han esgotat totes les existències, fins aquelles que tenien ja arreconades com inservibles.

D'un dels que hem tingut ocasió de visitar no podem deixar de donar-ne compte. És el que hi ha a la casa del conegut comerciant i regidor d'aquest municipi senyor Figueras, el qual, generosament, ha prestat una gran sala dels seus magatzems a un aplec de pomellistes perquè hi fessin el seu pessebre.

Aquest és una obra d'art senzillament admirable i revela tot seguit el projecte i direcció d'un artista de gran volada. Amb tot i que Sabadell havia estat la terra dels pessebres, i que fa anys n'hi havíem vist d'un gran mèrit artístic, cap en recordem contr aquest.

Davant d'ell queden encisats els petits i els grans, i tot són elogis pel qui n'és autor.

Sobre el pessebre hi ha una gran llacada catalana.

Uns pomellistes fan els honors de la casa del senyor Figueras, per la qual ha desfilat mitja ciutat.

Entre aquestes notes tan falgues, una n'hi ha que tenim de donar amb les més fortes censures, i és que no siguin prohibides, per part de qui podria fer-ho; les manifestacions grotesques, que tenen cura de continuar la tradició de l'anomenat Sant Joan de la Barra, nascuda a l'escalf de la usura dels afrancesats de romencaments del segle passat, i contrària pels amics de la broma i la disbauxa, com un proemi de Carnestoltes.

Aquestes manifestacions, l'origen de les quals molts no coneixen, i que, com deixem consignat, va començar per un aplec de usurers, que feien passejar sobre dues barres els infel·lipes que no podien satisfer llurs compromisos, avui segueixen, servint de protagonistes homes que viuen separats de la seva dona o joves que es troben renysits i acostumen a començar i acabar a la taverna.

Caldrà acabar amb aquest costum tan estrambòtic i poc ciutadà, que, per altra part, no sabem que el tingui cap més ciutad.

Són molts els sabadellencs que aquests dies han visitat el nou orgue de la Puríssima, que, com ja varem dir, és un dels millors que hi ha a Catalunya.

La festa que es farà en aquest temple el vinent diumenge, diada de Cap d'any, i que consistirà en un recital, per l'organista de l'Orfeó Català, don Vicens Maria Gibert, i cants per una gran massa coral, promet constituir un gran esdeveniment.

—Es pot donar ja com una nota definitiva la nova de què per la festa de Sant Jordi de l'any vinent, serà inaugurat solennement l'altar del gloriós Patró de Catalunya, a la parroquia de Sant Feliu.

Aquests dies s'ha reprès la subscripció per a aquesta obra, i tot fa creure que el seu resultat serà esplèndid.

Són molts els pomellistes que es proposen propagar-la entre famílies amigues.

Serà una bona obra, que tots els sabadellencs els haurem d'agrair.

—El número de «Garba», dedicat als Pomells de Joventut, està molt avançat.

El sumari serà compost pels treballs llegits a la festa inaugural dels Pomells, celebrada al teatre Principal. Demés, hi col·laboraran el doctor don Lluís Carreras, mossèn Josep Cardona, En Ramon Picart, En Jaume Vidal i Viñas, Armand Obiol, A. de P. Avellaneda, Miquel Carreras i altres prestigiosos literats sabadellencs.

(Conferència de les 9 30 de la nit)

Divendres es reuniran a la sala de la Caixa de Pensions i d'Estalvi els mestres, per a tractar de les convencions del retir estés fins als mestres.

—A Saurí ha estat inaugurat l'edifici destinat a escoles.

—Ha estat nomenat don Joan A. Ingles, mitge civil d'observacions d'utils condicionals de l'any vinent.

—Ha estat denunciada a l'enginyer en cap per faltes a la conservació de carreteres, Antoni Planas.

—D'aquí a poc temps seran començades les obres de restauració de la Casa de Correus.

Constituirà un quadern molt notable.

—Procedent d'un llarg viatge per l'estranger ha tornat a Sabadell nostre bon amic don Modest Durán.

—Al nostre Municipi hi ha vacant una plaça d'oficial primer.

Es diu que hi ha interès, per part dels que es preocupen de la bona marxa de les coses de Cas la Ciutat, que l'esmentada plaça es proveeixi mitjançant concurs lliure.

Seria aquest un acord que tothom veuria amb goig. El càrrec és prou important perquè el que sigui designat per a desempenyar-lo reuneixi totes aquelles condicions que exigeixen avui els interessants problemes que es plantegen als municipis.

—Détem en una de les carreres correspondències que havia estat prohibit el joc, i que les festes nadesques transcorrien, per tant, sense que els jugadors tinguessin ocasió de deixar als cafès les seves setmanades.

La notícia era certa; però, pel que es veu, la disposició no s'ha complert al peu de la lletra, tal com els sabadellencs tenien dret d'esperar.

En això ha passat, si fa o no fa, el mateix que succeï amb certes disposicions donades temps enrera referents als espectacles cinematogràfics. Aquelles pel·lícules d'apatter i lladregots i les de gust immorral dubtós, segneixen projectant-se sense que s'hi posi remei, amb tot i haver-hi un acord consistorial que parlava de Junes censores, prohibicions, etc.

Doncs amb el joc, si no igual, ha passat una cosa pareguda. Sembla que en algun cafè no s'han cantat números però s'han varfjat notes, i els de tots els polítics coneguts, Mauri, Cambó, Cierva, Ventosa, Lermoux, Durán i Ventosa, Romanones, Puig i Cadafalch, han substituït, degudament combinats, els números de la rifa.

Valles

RUBÍ. — La missa per Irlanda, organitzada al monestir de Sant Cugat del Valles, pels «Cavallers de Sant Jordi», d'acord amb el pomell de joventut «Mar nostra», fou un èxit, valent-se molt concorreguda de fidels; entre aquests hi havia representacions de la Lliga Espiritual de Nostre Dona de Montserrat, dels «Montsestratsins», un estol de nois del Col·legi de Sant Jordi, amb el seu director senyor Flos i Calcat, alguns pomells de Terrassa i de Rubí i moltes persones que simpatitzen amb l'heroi-

ca illa dels màrtirs. Com ja fou anunciat, el P. Antoni Maria de Barcelona féu una breu plàtica, assenyalant la coincidència de venerar l'Església el primer màrtir del cristianisme, Sant Esteve, i n'esaltes pregàvem per un poble màrtir, que veia resplendir les primeres llums de la llibertat; féu després consideracions sobre Catalunya, indicant que el nostre nacionalisme havia d'ésser essencialment cristià. Hi hagué adoració, i un grup de noies pomellistes cantà el «Venite adoremus» i «El bon Jesucrist».

Per final de festa es visitaren els claustres i museu del monestir, entornant-se'n els diferents grups cap a Barcelona, Terrassa, Rubí, etc., tots força satisfets de la simpàtica festa.

El president dels Cavallers de Sant Jordi ha rebut una lletra de la representant irlandesa a Madrid fent-li saber la joia que l'acte organitzat pels Cavallers li havia causat i fent vots perquè Déu ens concedeixi als catalans tot el que demanem per Catalunya.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

LA JUNTA DEL PORT

En l'última sessió celebrada per la Junta del Port, presidida pel seu vice-president don Romà Bosch i Alsina, es prengué el reglamentari acord de no començar el 2 de gener del pròxim any l'amortització de cap lot d'obligacions dels dos emprèstis emesos per la dita Junta, puix no compta, per a fer-ho, amb fons sobrant disponible, tot segons les bases i condicions que regulen ambdós emprèstis.

En l'indicada sessió, entre diversos assumptes tractats i acords adoptats, hi ha els següents:

Pla econòmic de la citada Junta per a l'exercici legal de 1922-1923, que s'aprova per a ser elevat a la sanció de la Superioritat, important els ingressos previstos pessetes 8.325.438'85 i les despeses pessetes 8.235.811'30, resultant un superàvit de 89.627'55 pessetes.

Aprovació per les Corts i sanció pel Rei de juliol concedint a la dita Junta un suplement de crèdit extraordinari de 2.000.000 de pessetes per a poder prosseguir les costoses obres de reparació de les grans avaries causades en la Prolongació de l'Escollera de l'Est pels temporals del mes de febrer de 1920; la qual concessió d'auxili extraordinari venia sol·licitant des que sobrevingueren les dites avaries la citada Junta, la qual, amb aquest motiu, ha acordat expressar la seva gratitud a les personalitats que l'han ajudada a aconseguir l'esmentat auxili i molt especialment als dos últims ministres de Foment senyors Clerra i Maestre i al de Finances senyor Cambó.

Proposta de la vice-presidència, que fou acceptada per unanimitat, per aprovar tot el que sigui possible l'acabament de la coberta, la construcció de la qual està suspesa, que s'al-

securà en la primera alineació del moll d'Espanya i arbitrar la manera de realitzar amb urgència per etapes la definitiva urbanització del moll de Barcelona, construint de seguida els quatre grans tinglados fronterers a la darsena de Sant Bertran que del dit projecte formen part i dotar de cobertes provisionals els espais lliures que existeixen junt als quatre petits «tinglados» que miren a la Darsena Nacional, a fi, tot, d'evitar els seriosos perjudicis que sofreixen moltes mercaderies, especialment les anomenades d'estrangeria, per manca d'espais coberts i el gran recorrec que per no poques representen i resguardar-les de les inclemències del temps amb la collocació de veles, encerats i taulons.

Designació de vocals inspectors d'Obres i revisor de comptes per al pròxim semestre, resultant elegits per unanimitat per al primer carrecs don Joan Puig Marro i don Felai Vidal de Llobatera i per al segon don Francesc Moret.

Pallebot espanyol «Ahi va», de Sant Feliu, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor francès «Phoenix», amb càrrega general i de trànsit, cap a Nova York i escales.

Pallebot espanyol «Vencedor», amb càrrega general, cap a Almeria.

Vapor noruec «Uno», en llast, cap a Gènova.

Vapor alemany «Taygeta», amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor alemany «Otto Leonhardt», amb càrrega general i de trànsit, cap a Gènova.

Vapor espanyol «Polar», amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor espanyol «El Governador», amb càrrega general, cap a Almeria i escales.

Vapor espanyol «Cabo Higuer», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «Legazpi», amb càrrega general, cap a Manila.

Balandra espanyola «M. Ivern», amb càrrega general, cap a València.

VAIXELLS SORTITS

Vapor noruec «Roald-Jar», de trànsit, cap a Marsella.

Vapor finlandès «Suomen Neito», en llast, cap a Castelló.

Vapor noruec «Petrell», de trànsit, cap a Tarragona.

Vapor espanyol «Rey Jaime II», amb càrrega general, cap a Palma.

EL RAPID AMB MADRID

En contesta a les comunicacions digitades per la Cambra d'Indústria, interessant la represa del servei del rapid de Madrid, ha rebut del ministre

de Finances el següent telegrama: «Rebut telegrama i apoiare amb molt de gust petició que se'm fa. El director general de Comerç ha contestat també al telegrama que li fou dirigit per la Cambra en els següents termes:

«Convenint de l'interès que representa l'establiment del rapid diürn Barcelona-Madrid, amb molt de gust tramitaré la petició que em formuleu al ministre de Foment.»

Anuncis oficials

SOCIETAT D'ASSEGURANCES MUTUES CONTRA INCENDIS DE BARCELONA

De conformitat amb el previngut en l'article 25 del reglament, la Junta general ordinària celebrada sessió a les onze del matí del diumenge dia 15 de gener. En la dita sessió es donarà compte de l'acord de la Junta de Govern sol·licitant autorització per a l'adquisició d'un immoble destinat a edifici social. Complint amb els articles 20 i 36 de l'expressat Reglament, es convoca a la vegada Junta General extraordinària per a les onze del matí del dia 29 del mateix mes, amb el fi de ratificar l'expressat acord en el cas d'haver estat aprovat en la sessió anterior.

Barcelona 29 de desembre de 1921. — P. A. de la J. de G. — El vocal secretari, Josep Balcells i Vallbona.

Tusquets i C. S. en G.

CAVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 2

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA 27

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	10.87	00.00	11.38			00.00
Futurs:						
Gener	11.04	11.34	11.28			00.00
Març	11.00	11.30	11.25			00.00
Maig	10.92	11.22	11.17			00.00
Juliol	10.77	11.07	11.01			00.00
Octubre	10.31	10.58	10.51			00.00

Alexandria	Obriment ahir	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs			Gener	19.95	00.00	00.00
			Març	20.25	00.00	00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	19.20	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	18.95	18.84	00.00	00.00
Març	18.82	18.80	00.00	00.00
Maig	18.30	18.34	00.00	00.00
Juliol	17.98	17.92	00.00	00.00
Octubre	16.98	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	17.50			00.00
Futurs:				
Gener	17.25			00.00
Març	17.07			00.00
Maig	17.63			00.00
Juliol	17.28			00.00
Octubre	16.52			00.00

Barcelona, 28 de desembre de 1921

Moviment del Port el dia 28

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol «Poeta Querol», de Gènova, amb càrrega general i 2 passatgers.

Vapor alemany «Otto Leonhardt», de Hamburg, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Cervera», de Gijón, amb carbo.

Vapor espanyol «Cabo Menor», de Santander, amb càrrega general i 4 passatgers.

Vapor espanyol «Balear», de Mahó, amb càrrega general.

BORSA DE BARCELONA 29 desembre de 1921

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIÓ DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 58'35 a 58'40; d'Alacants de 55'90 a 55'50; i Americana d'Electricitat a 68'00 i a 68'25. A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 58'35 a 58'40 i a 58'05 i tanquen a 58'30; d'Alacants de 55'90 a 55'60 i a 55'50; Andalusos de 45'75 a 45'60; Andalusos variable a 28'75 i a 28'50; Cáceres variable de 32'60 a 32'70 i a 32'50; Docs a 19'00; i Americana d'Electricitat a 69'00.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 6¹/₂%, a 96'75.
Barcelona Traction and Light Power 7¹/₂%, a 101'75.
Barcelonesa de Navegació 6¹/₂%, a 78'75.
Obligacions Espanyola Colonització 6¹/₂%, a 93'00.
Elèctrica del Cinca 6¹/₂%, a 71'00.
Asfalt i Portland «Asland» 7¹/₂%, a 101'50.
Grans Molins Bascos 8¹/₂%, a 90'00.
Ferrocarrils Catalans 8¹/₂%, a 89'00.
Acers Sant Martí 7¹/₂%, a 97'50.

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi per a guisa del llegidor.

Cotització: Francès, 53'75; suïssos, 131'00; bolgues, 51'60; lliures, 23'15; líres, 23'70; dolars, 6'72; marcs, 3'70 i corones, 0'30.

DARRERA SESSIÓ. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords de 58'30 a 58'10 i a 58'15; d'Alacants de 55'90 a 55'80 i a 55'85; Andalusos a 45'70; i Plantes 50'00.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'25 de Nords.

De la del matí, a la de les quatre de la tarda d'avui, es baixa 0'05 de Nords.

REBLI

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala II. Olot. — Ordinari del matí. Roa de Roa i J. J. Senent.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció I. — Concepció. — Tres orals per coaccions, lesions i estafa.
Secció II. — Universitat. — Detenció il·legal, usurpació de funcions i estafa. Processats, E. S. i altra.

Secció III. — Llotja. — Tres orals per furt i un per amenaces.

JUTJAT DE GUARDIA

Avui ha sortit el del Sud, secretaria Serrano, havent fet 22 diligències i 4 detencions.

L'ha substituït el de la Concepció, secretaria Guardiola.

Sardanes

PER A AVUI

Nit, a les deu. — A l'Ateneu Etnogràfic, tindrà lloc una audició de

sardanes, a càrrec de la cobla «Els Rossinyols», de Castelló d'Empúries.

PER A DEMA

Nit, a les deu. — Al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria tindrà lloc una audició a càrrec de la cobla «Els Rossinyols», de Castelló d'Empúries, la qual se'ls ha ofert gratuïtament per tal de cooperar a la Festa dels Reis, que com cada any es celebra al Centre.

Cultura

Continuen amb activitat els preparatius de l'Assemblea General del Professorat de les Escoles d'Arts i Oficis i Indústries d'Espanya, que se celebrarà a Barcelona del 1 al 8 de gener proper, acte que per la seva finalitat i per les nombroses representacions que hi assistiran promet revestir excepcional importància.

El dia primer, a les deu del matí, tindrà lloc al local de l'Acadèmia de Belles Arts la sessió preparatòria, i a les cinc de la tarda del mateix dia, a la sala de sessions de la Cambra de Comerç, la inaugural, amb assistència de les autoritats, del professorat en ple de les escoles de Barcelona, Terrassa i Vilanova i Geltrú, i

de representacions de la majoria de les del restant d'Espanya, llegint-se les adhesions de les que no hagin pogut trametre delegat.

Encara que no està ultimada el programa de les festes que se celebraran en honor dels assembleístes, es pot anticipar que hi figuraran excursions a Tarrassa i a Vilanova i Geltrú, per a visitar les respectives escoles, una visita a l'Escola Industrial de Barcelona i una solemne recepció a la Sala de Cent.

Els mestres oficials d'aquest partit judicial, que sentien afany de pertànyer a la Federació de Mestres de Catalunya, ja els han pogut realitzar.

Per no haver volgut federar-se l'Associació Provincial, no ho feu tampoc la de partit, o sigui el Deganat- Secció.

Per haver-se trobat amb entrebancs, quan — per no formar part de la Federació l'emitat susdita — es proposaren engrandir el nombre de vocals del Centre de Mestres, la local ja federada, es veleren obligats a constituir l'Associació Barcelonina de Mestres oficials, car no hi havia altre mitjà d'ingrés.

I aquest sí que ho ha estat, i ben fàcil, puix no fa sinó tres setmanes que l'entitat nova es constituïa, i ja fa dies que pertany a la Federació.

Hom no dubta que els mestres dels altres partits seguiran sense tardança l'exemple dels de la capital, i així imposarà que sigui l'Associació Provincial la que formi part, en forma llunya, de l'entitat lligam dels mestres oficials de Catalunya.

El Pessebre barceloní

Crida l'atenció dels visitants i és objecte d'elogis l'Exposició del Pessebre barceloní, organitzada per la Casa de Caritat a la Gran Sala de Festes de l'Asil.

Amb l'element combinat formant un conjunt harmònic de gust, els artistes senyors Junyent, Roa i Güell, Bulbena, Girbau i Bloy i Riús i Masaguer han construït exquisits pessebres i grups bíblics que ofereixen bellíssimes escenes i magnífics panorames.

L'interès que ha despertat a Barcelona la nova exposició fa presumir que serà aquesta visitada per totes les persones amants de l'art tradicional i cristià.

En els dies i hores de visita per al públic, que són els dijous i diumenges de cinc a vuit, es representaran pels assistents escenes típiques i balls populars, alternant els dies festius les

entitats corals Orfeó Gracienc, Escola Cantorum, Orfeó Sarrià i Orfeó Neria, que donaran esquilts coberts.

La Sala està convenientment disposada per a evitar aglomeracions.

Teatre Català

El dissabte a la nit, tindrà lloc al Novetats, l'estrena de la comèdia en dos actes, escenificació d'un conte de la novel·lista catalana Caterina Albert — Víctor Català — pel comediant Jorpe Burgas, titulat «L'Amoreta d'En Pius». També tindrà lloc el mateix dissabte, l'estrena del divertit passatemps de costums barcelonins, en un acte i dos quadres, titulat «L'estanquera maca o el contraban de l'amor», de l'esmentat senyor Burgas.

Torre a Sarrià

Per trenta mil duros en vane una, en lloc immemorable, mirant a dos carrers, assolada; calefacció a totes les cambres, bany, jardí, lloc per a garatge. Tracte directe. Adreça: v. Major, 48, Sarrià, bodega.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Orfeo Català

L'Orfeo Català organitza, cada any, el dia de Sant Esteve, un concert entremunt, consagrat a les cançons properes del dia de Nadal. I un públic nombrosíssim omple sempre la sala del Palau, el dia de l'esmentat concert, i la susdita sessió esdevé, doncs, més que un concert propiament dit, una festa ja tradicional. Festa ben nostra, ben barcelonina, durant la qual (i gràcies sempre a la canço popular) una joia ben pura regna, en veritat, en tots els cors.

Enguany, l'Orfeo Català interpreta cançons harmonitzades, respectivament, pels mestres Romeny, Pérez i Camellas. Cançons, demés, «O magnum mysterium», de Victoria; «Les campanes de Nadal», de Còrtes; «Dormi nita, de Pedrell»; «El noi de la mare», de Nicolau; i l'«Al·leluia», de l'Oratori «El Messias», de Bach.

El tenor senyor Vendrell va cantar, en fi, una arie de l'Oratori de Nadal, de Bach, i cançons dels mestres Pujol i Pérez, i la soprano senyora Fornells va interpretar una arie de l'Oratori de Nadal, de Bach, i pàgines dels mestres Pérez i Pujol.

L'Orfeo Català ens va oferir les següents primeres audicions: «Cap a Betlem caminem», de mossèn Lluís Romeny; «Les besties al Nativament», de Pérez Moya; i «Dormi nita», de Felip Pedrell.

«Cap a Betlem caminem» és una canço franca, agradable, l'harmonització de la qual acusa la mà experta del conegutíssim mestre vigatà, el nom del qual hem ja esmentat.

«Les besties al Nativament», d'En Pérez-Moya, agradaren extremadament. Es tracta d'una humorada curta, bonicament traçada.

«Dormi nita», del mestre Felip Pedrell, és una producció ja de certa volada, ben sentida, com totes les produccions del talent i original mestre. Les melodies emprades en la susdita producció són molt belles.

«Estrella guadora», d'En Francesc Pujol, que l'Emili Vendrell va interpretar (i que es cantava per primera vegada), és una fortonosa canço. L'harmonització és justa i escaientment delicada.

«Canço del rabada» i «Non non, non», d'En Pérez-Moya (que cantaren, respectivament, Emili Vendrell i Andreu Fornells), s'escoltaven també, per primera vegada. Ja no cal dir, tractant-se d'En Pérez-Moya, que són també desitjats i sentidament harmonitzats.

L'Orfeo Català va cantar, com sempre, de fals perfecte. Dona vida a les cançons, i el públic que omple el Palau va demanar la repetició de la majoria d'obres del programa.

El solista senyora Fornells i l'Emili Vendrell cantaren també, segons costum, amb bella veu i curós estil, i foren aplaudidíssims.

Col·laboraren ben encertadament a l'audició que acabem de comentar Edward Toldrà, Manuel Giménez, Esteve Gratacós, Joan Salvat, Pérez-Moya i Josep Maria Comella.

F. LL.

SALA DE L'ORFEO GRACIANO

Associació Intima de Concerts

El concert celebrat darrerament per aquesta Associació deixà bellament impressionat l'auditori. No podia ésser d'altra manera, ja que el solista principal era l'eminent violonista català En Joan Massin, que l'any passat triomfà en igual forma en aquell mateix local. Ben secundat pel pianista Guillem Garganta, En Massin va interpretar, amb el seny i l'expressió sincera que li són peculiars, un programa dels més seriosos, competent ires sonates de Mozart, Beethoven i Schumann i un «Andante i Allegro», per a violí sol, de Bach.

De la sonata en «la menor» de Schumann, va haver de repetir-se l'«Allegretto», admirablement executat, i de la sonata en «sol major» de Beethoven s'aplaudiren extraordinàriament els dos temps darrers: «Tempo di minuetto» i «Allegro vivace».

Els aplaudiments insistents que esclataven al final de la sessió obligaren els solistes a executar fora de programa dues peces més.

El nou èxit assolit per En Massin, l'exquisit artista, ha confirmat plenament l'excel·lència del seu art.

FOMENT AUTONOMISTA CATALA

Orfeo Mossèn Cinto

Aquest novell orfeo, dirigit amb força talent per En Joan Tomás, donà un concert en obsequi del mestre Mòrera el dia de Nadal a la nit, amb motiu d'estrenar la sardana «Estiuenc», que l'expressat mestre ha dedicat a aquella simpàtica institució. El programa era força interessant. Omplien la primera part, ultra l'«Himne a la Senyera», del mestre Tomás, un seguit de cançons populars catalanes dels mestres Pérez Moya, Millet i Camellas Ribó, algunes d'elles donades en primera audició pel cantant del «Mossèn Cinto», mereixent bon nombre de les dites cançons els honors del «bis».

La segona part era integrada tota ella per obres diverses del mestre Mòrera, el qual assistia al concert. Foren cantades per primera vegada sfs cançons d'infants, molt escaients, que els nolets del Chor Infantil Mossèn Cinto digueren d'una manera exquisida. Va acompanyar-les al piano la senyoreta M. Mahi, i totes elles acompanyant fortes aplaudiments, havent de repetir-se la darrera: «Canço d'infants». Aquesta part va ésser completada per la canço «Sota de l'oli» (una de les millors creacions de l'Orfeo Mossèn Cinto) i les sardanes «Les fulles seques», «La sardana de les monges», «Estiuenc» i «La sardana de la Pàtria». Com deixem expressat al principi, «Estiuenc» fou estrenada aquella nit mateixa. Es tracta d'una composició, si bé senzilla, d'una fió exquisida. La nova sardana, que agrada extraordinàriament, va ésser repetida, així com també la de les «Monges» i la de la «Pàtria», dirigit-les la segona vegada el propi autor, a precs insistents de la concurrència, que no es cansava d'aplaudir.

La tercera part era integrada per l'estrena d'obres estrangeres, sobre sortint d'una manera especial la canço popular holandesa «Els meus ulls plorant», d'Iwan Knorr, i el madrigal a vuit veus en dos cors «La meua amor vol guerra», de H. L. Hasler (segle XVI); la primera, d'una melangia sorprenedora, i la segona, severa i dolça a la vegada. Ambdues foren molt ben interpretades, aconseguint un acompanyament dels més satisfactoris.

El concert va acabar amb l'«Himne dels orfeons de Catalunya», del mestre Millet, i les estrofes de «Els Segadors», que foren escoltades a peu dret per la concurrència gran que omplia el casal, de poc inaugurat, del Foment autonomista Català.

La Comissió de Reclutament

Persistint la Comissió Mixta de Reclutament de Barcelona amb els seus fets i desitjats propòsits d'arribar a una depuració plena en tot allò que a les operacions del reclutament es refereix, i com una de les mesures de la sèrie de les que ha adoptat i adoptarà, ha acordat la publicació d'un edicte en el qual, davant la proximitat de la formació de l'Institut per al pròxim any 1922, recomana a tots els funcionaris que intervenen en les esmentades operacions, el major zel, cura i probitat, que, si sempre són indispensables ho són més en les actuals circumstàncies per raó de la campanya d'Àfrica, i es reitera l'acord que la Comissió atendra, com fins ara ho ha fet, totes les denúncies que es formulin, i que és convenient per a l'hor comprovació i per a l'adopció de les adequades providències, que es concreti d'una manera clara allò que constitueix el fons de les denúncies i que, si és possible, s'hi acompanyin proves o s'indiqui el mitjà ràpid d'adquirir-les.

La Comissió, que té marcada la seva esfera de competència i atribucions pels textos legals, no pot atribuir fins en definitiva, però amb tot, ha denunciat fets als tribunals de justícia, s'ha dirigit al ministeri de la Governació, posant en seu coneixement els extrems necessaris, havent presentat centre d'elles les resolucions pertinents, ha proposat al governador civil la imposició de multes que han estat aplicades; s'ha dirigit en què a la Presidència d'alçada Audiència territorial per la conducta de jutjats municipals determinats, en què que afecta al servei de reclutament, estant alerta i disposada, en suma, a exhaustir tots els mitjants que la llei li confereix per a aconseguir que les operacions de les quintes es realitzin en deguda forma, evitant els abusos i castigant-los rigorosament, si es cas.

tesin, tot dintre el cercle de les seves atribucions i del més estricte compliment del deure civí que li concorreix i que presta a una funció de tan vital interès.

Musicals

A la sala d'actes del Col·legi de Sant Antoni dona un concert el jove pianista Eusebi Badia.

Demostri bones qualitats per la seva facilitat en interpretar les obres de Bach, Beethoven, Chopin, etc. Agrada en totes les seves execucions, però especialment en la «Sonata Pastoral» de Beethoven, la «Balada» de Chopin i la «Invitació a la Dansa» de Weber-Tansig.

D'espectacles

Per a demà, divendres, hi ha anunciat al Goya el benefici del primer actor i director de la companyia don Francesc Hernández.

A la funció de la tarda es posarà en escena l'èxit de la temporada «La prisca», dels Quinteros, i a la de la nit «A campo traviesa» d'En Felip Sassone.

El beneficiat, amb Carme Muñoz i Cèleri Banajón, interpretarà demés la comèdia dels Quinteros «A la luz de la luna».

Demà a la nit a Novetats s'hi donarà una representació de «Terra baixa» amb decorats nous.

La representació serà dedicada a don Angel Guàrdia.

Ha estat ajornada per a darrers del vinent mes de gener la celebració del festival de l'Associació de la Promesa Diària al Gran Teatre del Liceu. En l'esmentada festa hi prendrà part el tenor català Hipòlit Lázaro, el qual ja haurà enllestit els compromisos que té contraïts a Madrid i es trobarà de retorn a Barcelona.

Mado Minty, femenínt artista del Principal Palace, interpretarà en el gran festival que tindrà lloc al Novetats demà, divendres, la dansa guerrera de l'insigne Saint Saens, mori darrerament.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

Avui, 28, de propietat i abonament. A tres quarts de nou: Serata d'honor i comiat de l'eminent tenor Hipòlit Lázaro. L'òpera en quatre actes L'AFRICANA, i en l'intermèdi del segon al tercer acte, el senyor Lázaro, en obsequi al públic, cantarà escollides romances del seu repertori. — Demà, Serata d'honor del cèlebre mestre OTTO KLEMPERER, darrera representació de nit del CAPVESPRE DELS DEUS. — El dissabte: EL BARBER DE SEVILLA. — Diumenge, tarda: comiat dels artistes alemanys: Última d'EL CAPVESPRE DELS DEUS. — El dimarts: GARIN.

Principal Palace

Plaça Teatre, 2 i 4. Tels. 5125 i 4730 A. Cada nit, a les deu i els diumenges i dies festius, tarda, a les quatre.

ESTUPEND EXITAS ARTÍSTIC
Meravellos espectacle a l'estil dels més GRANS MUSIC HALLS ESTRANGERS
60 veus nous del cèlebre fiodist parisenc MAX WELDY. 14 decoracions noves del mestre escenògraf En Salvador ALARMA. 30 ARTISTES ESPANYOLS I ESTRANGERS.

Aviat acabades les reformes necessàries a la magnífica, estruenda del JAZZ BAND INFERNAL, quadro final de LA REVUE EN ZIG-ZAG.

Teatre Català ROMEA

Gran Companyia Catalana
Direcció: E. GIMÉNEZ

Aquesta nit: TERTULIA CATALANISTA.

Comèdia de comèdies.—Marxa nupcial i un acte SORPRESA.

Demà, tercera d'abonament Acadèmia Calasaleja.

D. GONZALO O L'ORQUILL DEL OEO

I l'HOMEATGE. Vespre: COLONIA ARENYENCA. Repetició del programa d'Innocents.

Comèdia de comèdies.—Marxa nupcial i un acte SORPRESA.

Diumenge, a dos quarts de quatre: L'èxit dels èxits.

LA VENTAFOCOS

A dos quarts de sis i vespre:

ELS PASTORETS

O

L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS

amb l'arribada dels Santa Reis

GASPAR, MELCIOR I BALTASAR

que obsequiaran els nens i nenes que assisteixin a l'espectacle.

Tot hom a Romea a riure i aplaudir

ELS PASTORETS

Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela

Direcció: J. Llombra

Mestres directors i concertadors:

Francisco Palos i Martí Comil

Aquesta nit, a tres quarts de deu:

EL CASO PRIMERO

per la senyora Claret Panach i els senyors Fuentes, Acuviva, etc. La preciosa òpera en tres actes, llibre de Frutos, música del mestre Amadeu Vives.

EL DUQUESITO

O LA CORTE DE VERSALLES

per la gentil triple còmica-cantant

MARY ISAURA

i senyores Farvaro, Comil (E.), Ferrando, senyora Ferrer i els senyors de León, Acuviva, etc., i el cor general Cos de ball. Decorat nou. Riquíssima sarsuela. Magnífica presentació. — Demà, tarda, a preus populars.

EL DUQUESITO

O LA CORTE DE VERSALLES

Nit, «La festa de San Anton, i «La princesa de la Ciutat». — Dissabte,

tarda, a preus populars.

«La dogaresa» i «El pájaro azul»

Nit, última representació de

LA TEMPESTAD

pels malixos interprets d'avui, a la tarda. — Diumenge, FESTA DE CAP D'ANY. Tarda, «El pájaro azul» i «Los sobrinos del capitán Granta». Nit, «El caso primero», per la senyora Panach i els senyors Fuentes i Acuviva. «Te la debo, Santa Rita», per la senyora Vela i el senyor Fuentes. «Los leones de Castilla», i «La alcañana», creacions de Lluís Vela Emili Sagi-Barba i restants interprets. — Es despatxa a comptaduria.

Setmana pròxima, ESTRENA de

BERGAMINO, EL LAMPO

Detalls per cartells

Gran Calé Restaurant Tivoli

Gran concert cada dia, tarda i nit, pel renomnat QUINTET VILA. Econòmic i esmerat servei a la carta. Servei d'automòbils, especial de la casa. Preus econòmics.

Teatre Novetats

Companyia Catalana de l'insigne

ANGEL GUIMERA

Primer actor i director, ALEXANDRE NOLLA. — Avui, dijous, Nit, a les deu, el sainet en un acte «La Baladrona», i el drama en tres actes, de N'Ignasi Iglesias.

EL COR DEL POBLE

Demà, tarda, no hi haurà funció per a donar lloc a la gran funció patriòtica organitzada per l'excel·lentíssim senyor En Joan Marsans i patrocinada pel Círcol de l'Exèrcit i de l'Armada, a benefici dels soldats de la guarnició de Barcelona que lluiten a l'Àfrica. Nit, a les deu «Terra baixa». — Dissabte, nit, dues estrenes del festiu escriptor Josep Burgas. La comèdia en dos actes, «L'amoreta d'En Plau», i el sainet en un acte, «L'estanquera maca o El contraban de l'any». — Diumenge, tarda i nit, grans cartells.

TEATRE NOVETATS

Companyia Catalana de l'insigne

ANGEL GUIMERA

Primer actor i director, ALEXANDRE NOLLA. — Avui, dijous, Nit, a les deu, el sainet en un acte «La Baladrona», i el drama en tres actes, de N'Ignasi Iglesias.

EL COR DEL POBLE

Demà, tarda, no hi haurà funció per a donar lloc a la gran funció patriòtica organitzada per l'excel·lentíssim senyor En Joan Marsans i patrocinada pel Círcol de l'Exèrcit i de l'Armada, a benefici dels soldats de la guarnició de Barcelona que lluiten a l'Àfrica. Nit, a les deu «Terra baixa». — Dissabte, nit, dues estrenes del festiu escriptor Josep Burgas. La comèdia en dos actes, «L'amoreta d'En Plau», i el sainet en un acte, «L'estanquera maca o El contraban de l'any». — Diumenge, tarda i nit, grans cartells.

TEATRE NOVETATS

Companyia Catalana de l'insigne

ANGEL GUIMERA

Primer actor i director, ALEXANDRE NOLLA. — Avui, dijous, Nit, a les deu, el sainet en un acte «La Baladrona», i el drama en tres actes, de N'Ignasi Iglesias.

EL COR DEL POBLE

Demà, tarda, no hi haurà funció per a donar lloc a la gran funció patriòtica organitzada per l'excel·lentíssim senyor En Joan Marsans i patrocinada pel Círcol de l'Exèrcit i de l'Armada, a benefici dels soldats de la guarnició de Barcelona que lluiten a l'Àfrica. Nit, a les deu «Terra baixa». — Dissabte, nit, dues estrenes del festiu escriptor Josep Burgas. La comèdia en dos actes, «L'amoreta d'En Plau», i el sainet en un acte, «L'estanquera maca o El contraban de l'any». — Diumenge, tarda i nit, grans cartells.

TEATRE NOVETATS

Companyia Catalana de l'insigne

ANGEL GUIMERA

Primer actor i director, ALEXANDRE NOLLA. — Avui, dijous, Nit, a les deu, el sainet en un acte «La Baladrona», i el drama en tres actes, de N'Ignasi Iglesias.

EL COR DEL POBLE

Demà, tarda, no hi haurà funció per a donar lloc a la gran funció patriòtica organitzada per l'excel·lentíssim senyor En Joan Marsans i patrocinada pel Círcol de l'Exèrcit i de l'Armada, a benefici dels soldats de la guarnició de Barcelona que lluiten a l'Àfrica. Nit, a les deu «Terra baixa». — Dissabte, nit, dues estrenes del festiu escriptor Josep Burgas. La comèdia en dos actes, «L'amoreta d'En Plau», i el sainet en un acte, «L'estanquera maca o El contraban de l'any». — Diumenge, tarda i nit, grans cartells.

TEATRE NOVETATS

Companyia Catalana de l'insigne

ANGEL GUIMERA

Primer actor i director, ALEXANDRE NOLLA. — Avui, dijous, Nit, a les deu, el sainet en un acte «La Baladrona», i el drama en tres actes, de N'Ignasi Iglesias.

EL COR DEL POBLE

PEPETA RAMOS (GOVITA)

Diumenge, nit, sensacional esdeveniment cinematogràfic. Estrena de la magnífica pel·lícula de sensacional argument, dividida en quatre toms,

EL PONT DELS SOSPIRS

Teatre Novetats

Demà, divendres, dia 30 de desembre de 1921, a les quatre de la tarda,

ELS REIS DEL SOLDAT

Gran funció patriòtica organitzada per l'Excel·lentíssim senyor don Joan Marsans, i patrocinada pel

Círcol de l'Exèrcit i de l'Armada

a benefici dels soldats de la guarnició de Barcelona que lluiten a l'Àfrica.

SENSACIONAL PROGRAMA

Segon acte de l'òpera «La holandesa», per la companyia del Teatre Doré, que dirigeixen Enric Lacasa i Pep Vilas.

QUADRO D'ATRACCIONS

Els clowns parodistes PIPO I SEIF-FERT. La cançoneta BLANCA DE NAVARRA.

La dansarina

MADO MINTY

del Principal Palace, entre altres balls donarà a conèixer la «Dansa guerrera», de Saint Saens. Gran concert per eminents artistes del Gran Teatre del Liceu.

La soprano ADA SARI cantarà «El ruiseñor», d'Albani; «El flauto mágico», de Mozart. El baríton ENRIC MOLINARI cantarà «Un ballo in maschera» (romança, «Eri tu...»), de Verdi. La contralt AGA LAHOWSKA cantarà selectes romances.

MARIA LLACER

que cantarà «Mamá morta», de «Andrés Chénica»; «Vissi d'arte», de «Tosca», i «La chavala», de Rupert Chapl. acompanyant-los al piano el mestre Pasquale La Rotella.

HIPOLIT LAZARO

«O paradís», «La africana»; «E la cenera le stelle», «Tosca», i «La donna è mobile», «Rigoletto».

Acompanyarà al tenor Lázaro, al piano, el mestre Pietro Cimara.

Segon acte de la comèdia dels Quinteros «La prisca», per la companyia del teatre Goya, que dirigeix En Francesc Hernández, i de la qual és primera actriu, Na Carme Muñoz.

El teatre estarà artísticament guardat.

BANDES MILITARS

amenitzaran l'espectacle. S'admeten encàrrecs de localitats i donatius per als soldats, al Círcol de l'Exèrcit i de l'Armada.

Teatre Victòria

Direcció F. Vallejo. — Avui, dijous,

Nit, a tres quarts de deu, «El pájaro azul» (dos actes), repartiment estupend, i «Las corsarias». Es despatxa a comptaduria.

TEATRE VICTORIA

Direcció F. Vallejo. — Avui, dijous,

Nit, a tres quarts de deu, «El pájaro azul» (dos actes), repartiment estupend, i «Las corsarias». Es despatxa a comptaduria.

TEATRE VICTORIA

Direcció F. Vallejo. — Avui, dijous,

Nit, a tres quarts de deu, «El pájaro azul» (dos actes), repartiment estupend, i «Las corsarias». Es despatxa a comptaduria.

TEATRE VICTORIA

Direcció F. Vallejo. — Avui, dijous,

Nit, a tres quarts de deu, «El pájaro azul» (dos actes), repartiment estupend, i «Las corsarias». Es despatxa a comptaduria.

TEATRE VICTORIA

Direcció F. Vallejo. — Avui, dijous,

Nit, a tres quarts de deu, «El pájaro azul» (dos actes), repartiment estupend, i «Las corsarias». Es despatxa a comptaduria.

TEATRE VICTORIA

Direcció F. Vallejo. — Avui, dijous,

Nit, a tres quarts de deu, «El pájaro azul» (dos actes), repartiment estupend, i «Las corsarias». Es despatxa a comptaduria.

TEATRE VICTORIA

Direcció F. Vallejo. — Avui, dijous,

Diorama

Colossal programa per a avui: «Les petjades perdudes», episodis 9 i 10, de sensacional argument; «Atmes femenines», super-producció americana, per Ethel Clayton, del Programa Paramount; «Pel triomf de l'honor»; «Revista Palés», amb informació mundial i d'actualitat; «A casar-se toquen», còmica, d'extraordinària bromera; «Pel fill es treu el cabdell» i altres. — Demà, noves estrenes, entre elles: «Flor de la Ribera», per Lila Lee, de l'acreditat programa Paramount.

PALACE CINE

GRAN SALÓ DE MODA
Avui, dijous, dia 29, nit. Grans sessions. Sensacional programa. 8 estrenes, 6: «Actualitats Gaumont»; «Revel·la de Nadal»; «Darreres informacions de Melilla».

AMOR QUE REDIMEIX
(per Fanie Ward)

VIATGE DE NUVIS

(per El)

L'ABISME CONJUGAL

superba creació de Frank Mayo. Diumenge, nit, extraordinàri esdeveniment cinematogràfic. Estrena de la magnífica pel·lícula d'emocionant argument, dividida en quatre toms.

EL PONT DELS SOSPIRS

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, dijous, 5 estrenes, 5: «Revel·la de Nadal», formosa comèdia; «El món d'un home», de gran interès; «El més valent del poble»; «Viatge de nuvis», per EL, còmica; «Crist dels criats» (dibuxos), i el grandios exit del PROGRAMA AJURIA: «Rebeca de la granja Sol», per la bellíssima artista MARY PICKFORD. — Pròxima setmana: «A la terra del moro», per DOUGLAS FAIRBANKS (Programa Ajuria).

Palau de la Música Catalana

ÓDIA DE CAP D'ANY

A d'aquells de cine de la tarda. Les cobles MONTORINS, de Torroella, LA PRINCIPAL DE PERELADA LA PRINCIPAL DE LA BISSAL ORFEÓ CATALA. Direcció: MESTRE LLUIS MILLET. Audició de sardanes. Primera audició de les gloses per a cobla, premiades al

CONCURS PATXOT

d'enguany. Audició de la sardana per a tres cobles i chor. CANT DE MAIG, CANT D'ALEGRIA lletra d'En Joan Maragall, música del mestre Francesc Pujol, per les dites cobles i l'ORFEÓ CATALA. Localitats, de tres a set de la tarda, a l'Administració del Palau. Condicions especials per als senyors socis de l'Orfeó Català.

Frontó Principal Palace
Nit, a un quart d'onze. Extraordinària

ri parut de pilota a ciutella a 40 punts.

Vermells: ECHEBARRIA i VEGA. Blaus: VICENTE II i ARNEDELO.

Sala Aolian

Fill de Paul Izabal

35, Passaig de Gràcia, 35

AVIS

Havent de sortir cap a Itàlia, a complir compromisos artístics, el Director d'aquesta Sala de Concerts

FEDERIC LONGAS

se suspèn els CONCERTS fins al divendres 13 de gener de 1932, segons programes que s'anunciaran oportunament.

EDEN CONCERT

Asalto, 12.

Grandios exit de

CANDELARIA MEDINA

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA ROMEA

Avui, dijous, vespre, funció de bromes. COMEDIA DE COMEDIES, LA MARXA NUPCIAL i l'acte de sorpresa de la Innocentada. Vals: Sombrereria Gill, Hospital, 16; Rellotgeria Mullor, Davallada de la Presó, 8, i a l'Administració del teatre.

Vetllades arenyenques

TEATRE CATALA ROMEA — Demà, vespre, funció de bromes: COMEDIA DE COMEDIES, LA MARXA NUPCIAL i l'acte de sorpresa de la Innocentada. Vals: Sombrereria Gill, Hospital, 16; Rellotgeria Mullor, Davallada de la Presó, 8, i a l'Administració del Teatre. Tenint lloc durant el mes de gener, l'actuació de la companyia del Com. De Sactis, oportunament s'avisarà la represa d'aquestes vetllades.

Serveis de la Companyia Trasatlántica

LINEAS A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTAFIRME

LEON XIII

El vapor sortirà el 25 de gener de Barcelona, el 26 de València, el 28 de Màlaga i el 30 de Cadix cap a Nova York, Havana, Veracruz i Port Mèxic.

REINA MARIA CRISTINA

El vapor sortirà el 15 de gener de Bilbao, el 19 de Santander, el 20 de Gijón i el 21 de Coruña cap a Havana i Veracruz. Admet carga i passatge per a Costafirme i Pacífic amb trasbord a Havana.

BUENOS AIRES

El vapor sortirà el dia 10 de gener de Barcelona, el 11 de València, el 13 de Màlaga i el 15 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curaçao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet carrega i passatge amb trasbord cap a Veracruz.

LINEA AL RIO DE LA PLATA

REINA VICTORIA EUGENIA

El vapor sortirà el dia 4 de gener de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadix cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

LINEA DE FILIPINES

LEGASPI

El vapor sortirà el 29 de desembre de Barcelona, cap a Port-Said, Colombo, Singapore i Manila.

LINEA DE FERNANDO POO

CATALUNA

El vapor sortirà el dia 2 de gener de Barcelona amb escales a València i Alacant, i el 7 de Cadix cap a les Palmes, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, dones escales intermèdies i Fernando Poo.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlántica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a Nova York i ports del Cantàbric a Nova York, les sortides dels quals no són fixes i s'anunciaran oportunament en cada viatge.

Aquests vapors admeten carrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafia sense fil.

Aixarop del professor GIROLAMO

Poloos i Catxets Pagliano (de Florencia)

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent són la millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO

Se ven en les principals farmacies i drogueries

Única agent a Espanya:

J. Uriach i C^a: Bruch, 49: Barcelona

Immens assortit en binocles per a TEATRE en nacre, pell i esmalt

Des de

35 Ptes.

Impertinents en xapa d'or, plata, conxa i galalithe, models variadíssims

Carles Tutusaus, Optic-Fabricant
Boqueria, 22. - Raurich, 2
BARCELONA

Catarro dels nois

L'anti-catarro Sorbonet, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de totes les criatures.

DIPOSITS Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i Viladomat, Rambla de les Flors.

Retols i cartells en rajoles de València, Majòliques, Waters, Tenda plana. — Sucursal: Salmerón, 45
CASA MARIU: VALENCIA

Avisos

Traduccions comercials com angles, francès, ale., etc. Rambla Catalunya, 65

Administració de finques anticip de lloguers amb garantia. Sr. DRETS. BILBAO. 190, segon, segons. De 6 a 7. Telèfon núm. 3.811 A.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15 pral.

Desitjo en consignació

ciments fent-me càrrec dels ports. Dirigir-se a Francesc Segovia, Pañuelas, 10, MADRID. Apartat propi.

La infermera o mestressa de casa

Atendrà tots els seus cuidados amb rapidesa, reserva, higiene i comoditat el foc concentrat THE-ROZ, el que desenrotlla més calor amb menys despesa i únic que no es desfà

De venda a Barcelona

Especialitats Lofy, Pelayo, 66. «El Siglo», Rambla dels Estudis, 5. Beristany i C^a, Fernando, 1. Rambla de les Flors, 18. Laplana i Capdevila, Fernando, 15. Joaquim Perarnau, Provença, 159.
Tarragona: Bernabé Martí, Sant Agustí, 9. Concedor nari exclusiu per a Espanya: Exclusives LOZ, Apartat de Correus, 809, Barcelona.